

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inerati do 20 petih vrst A Din 2, do 100 vrst A Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3, večji inerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru. Inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 8
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Kar se je začelo s topovi, se mora s topovi končati

Rimski odgovor na vesti o premirju na albanskem bojišču: Italijansko grška vojna se more odločiti samo z orožjem — V Rimu napovedujejo skorajšnje pomembne dogodke

Rim, 11. marca. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše med drugim: Na rimskih dobro obveščenih mestih pravijo, da dogodki v celoti potrjujejo vzajemnost narodov, ki so pristopili k trojni zvezi. Nepristojna poročila iz angleškega in severnoameriškega tiska o nekem premirju na albanskem bojišču smatrajo v Rimu kot smešne. Italijansko grška vojna se more odločiti samo z orožjem. Kar se je začelo s topovi, se mora prav tako s topovi tudi končati.

V zadnjih dneh so prispela poročila, da bi Grčija sprejela pogoje, ki jih vsebuje italijanska spomenica, izročena lani oktobra. Te vesti je treba smatrati kot decela netočne. Grčija ima z Italijo račune in jih bo tudi plačala. Ko bo Grčija premagana, bo morala nositi posledice, ki ji jih bo narekoval zmagovalce.

Vsa ostala obvestila, ki jih širi angleška in severnoameriška propaganda, so brezpredmetna, prav tako pa tudi poročila o razpoloženju v nekaterih balkanskih državah. Te vesti imajo namen ustvarjati spletko.

Rim, 11. marca. e. Italijanski listi napovedujejo veliko aktivnost na albanski fronti. Na stotine italijanskih letal bo na razpolago za bombardiranje grških črt in da onemogočijo gibanje grške vojske.

V rimskih obveščenih krogih pravijo, da ne bo treba dolgo čakati na pomembne dogodke na tej fronti. Živahno delovanje na albanski fronti se bo pričelo samo z italijanske strani, ne pa tudi z bolgarke meje. Šele pozneje, tako sodijo v Rimu, bo sledila diplomatska nemška intervencija, nato pa še vojaška.

List zaključuje, da še nikoli v zgodovini ni bilo vojaških, niti političnih kombinacij, ki bi zavzele tako velik prostor.

Nemško vojaštvo v Bolgariji

Rim, 11. marca. i. Prve nemške čete, ki so prestopile bolgarsko mejo, so že pred dnevi prispele na določene položaje, toda še vedno prihajajo v državo preko Dunava nove čete, piše rimska »Tribuna«.

Med motoriziranimi kolonami je opazno ogromno avtomobilov in kamionov, kakor tudi drugih prevoznih sredstev zaplenjenih lani v Franciji. Poleg tega prihaja mnogo tankov, ki so sodelovali v borbah na Poljskem, Belgiji in Franciji.

Nemške čete se premikajo ves dan in se ustavijo samo zaradi kosila. Nemški vojaiki prenočujejo v vojašnicah in šolah ter celo po džamijah.

Sovjetski glas o sedanji vojni

Moskva, 11. marca AA. (Tass) V uvodnem članku, posvečenem drugi obletnici otvoritve XVIII. kongresa komunistične stranke SSSR piše »Pravda« med drugim: Pretkli dve leti sta popolnoma potrdili predvidevanja v mednarodnih odnosih, o katerih je Stalin govoril na kongresu. Prav tako so potrdila sijajno upravičenost notranje in zunanje politike, ugotovljene na kongresu in uveljavljene pod Stalinovim vodstvom. Ko je zasedal 18. strankini kongres, je požar nove imperialistične vojne že objel četrtino sveta in ogenj je bil na poti, da zajame vso Evropo. Zanimljivo tega požara so se v glavnem opirali na načrt, da SSSR zapletejo v vojno v interesu angleško-francoskih kapitalistov. Stalin pa je spregledal ta imperialistični načrt.

Rezultat politike naše stranke je v tem, da nam je v teh 2 letih od 18. kongresa stranke uspelo ne samo ohraniti varnost svojih meja, temveč je še večji uspeh v tem, da smo svoje meje razširili na pet novih sovjetskih republik. To je največja zmaga politike naše stranke. Ob zaključku svojega članka prinaša »Pravda« bilanco razvoja narodnega sovjetskega gospodarstva v preteklih dveh letih in pravi:

Napetost v mednarodni situaciji v zadnjih dveh letih od 18. kongresa stranke ni popustila. Nasprotno, kakor je sodelal Stalin v svojem poročilu kongresu, se je druga imperialistična vojna še povečala. Zaradi tega morajo biti še v večjo vztrajnostjo izvedena Stalinova navodila glede potreb, da bo naš narod v stalni pripravljenosti in da se z vsemi sredstvi pojača borbena moč naše armade in vojne mornarice.

predele. V krajevnih bitkah so angleške čete zaplenile precej sovražnega vojnega gradiva in je imel sovražnik velike izgube. Pri Kerenu se obroč okoli posadke vedno bolj zožuje.

Nairobi, 11. marca. AA. (Reuter). Poveljstvo angleških imperialnih sil v Vzhodni Afriki sporoča: Naše napredovanje v Abesiniji in operacije se razvijajo po določenem načrtu. Naše čete so zasedle važno križišče Kabre Dare, ki je 200 km v notranjosti Abesinije.

Kairo, 11. marca AA. (Reuter). Vrhovno poveljstvo angleške vojske na Srednjem vzhodu poroča: Libija in Eritreja: Polozaj nespremenjen. Abesinija in Italijanska Somalija: Operacije se še dalje razvijajo uspešno.

Kairo, 11. marca. i. (Reuter). Abesinski cesar Haile Selassie je na ozemlju blizu

Moralna sila našega naroda in slava naše vojske predstavljata danes brez dvoma dejstvo, s katerim je treba računati pri vseh kombinacijah balkanske politike.

Slovita po svoji hrabrosti in svojih vojaških sposobnostih v daljnji in bližnji preteklosti, uživa danes naša vojska v svetu ugled, ki je v čast kraljevini Jugoslaviji.

Iz govora komandanta dravske divizije generala Lj. Stefanovića

Tanskega jezera proglasil svojo vlado nad Etiopijo.

Bombni napadi na Malto

Kairo, 11. marca. s. (Reuter). Včeraj je bilo zopet izvedenih več letalskih napadov na Malto. Že zjutraj je bil na otoku dvakrat letalski alarm, toda sovražna letala se niso pojavila. Popoldne so ist časno priletela nad Malto s treh smeri sovražna bombna letala. Ena formacija bombnikov, ki je prišla z južne smeri, ni metala bomb, pač pa sta dve drugi formaciji dvomotornih letal tipa Messerschmitt s strojniškim ognjem napadli oporišče angleških hidroplanov. Angleško protiletalsko topništvo je odprlo silovit ogenj proti letalom. V teku popoldneva so sovražna letala zopet ponovno prispela do bližine obale Malte, toda niso metala bomb.

Zadnji stiki med Bolgarijo in Anglijo pretrgani

Izjava angleškega veleposlanika Rendella ob njegovem odhodu iz Sofije

Sofija, 11. marca. e. Snoči ob 23. je s posebnim vlakom stranske sofijske postaje Podujane pooblaščen minister Anglije Rendell s hčerjo in osebjem poslanstva odpotoval v Carigrad. Z njim je odpotovalo tudi več angleških državljani.

Na železniški postaji so se poslovili od veleposlanika Rendella ameriški pooblaščen minister Earle, pooblaščen minister kraljevine Jugoslavije Vladimir Milašević, turški poslanik Sefti Erker in grški poslanik minister Panajotis. Bolgarsko vlado so zastopali načelnik političnega oddelka Agrinov, šef protokola in pooblaščen minister Belinov.

Pred odhodom vlaka se je Rendell nekaj časa pristrčno razgovarjal z vsemi tujimi diplomatskimi zastopniki in novinarji. Rendellova hči je jokala, ko se je poslovljala od Bolgarov, ki so prihajali k slovesu.

Pred odhodom je poslanik Rendell izjavil: Zapuščam Bolgarijo z velikim in iskrenim obžalovanjem, da moja mislija kljub naporom ni uspela. Rendella je spremljal do meje ameriški veleposlanik Earl.

Carigrad, 11. marca AA. (Reuter). Pričakujejo, da bo Rendell, ki je snoči odpotoval iz Sofije, danes prišel v Carigrad. Z Rendellom bodo dopotovali tudi belgijski poslanik Monet, poljski poslanik Tarnowski, in odpravnik poslov nizozemskega poslanstva Debrej. Osebe teh poslanstev je že odpotovalo v Carigrad.

Sofija, 11. marca. e. (Tr. Pr.) V diplomatskih krogih je izzvala veliko zanimanje in pozornost intervencija poslanika Rendella, ki je zahteval, da izpuste na svobodo uradnika angleškega poslanstva Bolgara Radova, čes da je zarobenec njegove hčere. Po tej intervenciji je bil Radov izpuščen, toda takoj nato je dobil poziv, da se pripravi svojemu vojaškemu poveljstvu.

Cripps obiskal Višinskega

Moskva, 11. marca. p. Angleški veleposlanik Cripps je imel daljšo konferenco s pomočnikom sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Višinskim. Kakor se izve iz dobro poučenih krogov, je Cripps pri tej priložnosti obvestil Višinskega o stališču Anglije do dogodkov na Balkanu po navodilih, ki jih je dobil od Angleškega zunanjega ministra Edena o priložnosti sestanka v Ankaru.

Slovansko jezikoslovje v Moskvi

Lenjingrad, 11. marca. AA. (Tass). Predsedstvo sovjetske znanstvene akademije je sklenilo, da oddelek za jezik izda razna slavistična filozofska dela. Izdali bodo tudi slovnice živih slovanskih jezikov in sicer srbskega, češkega in bolgarskega. Prav tako pripravljajo velik slovar akademije in sicer slovar za stare slavne jezike, akademik Deržavin pa je končal delo, ki obravnava glavna vprašanja slovanskega jezikoslovja.

Dograditev Omska

Moskva, 11. marca. AA. (Tas). Svet ljudskih komisarjev je odobril generalni načrt za dograditev Omska. Po tem načrtu bodo področje mesta Omska zelo razširili. Vsredišču bodo zgradili palačo sovetov, pokrajinski dom, dom kulture in opero. Park bodo povečali za 700 ha površine, medtem ko znaša sedaj 19 ha. Zgradijo bodo 98 šol, precejšnje število stro-

kovnih šol ter več prosvetnih zavodov, tri domove kulture, dve gledališči, muzej, več stadionov, več vodovodnih naprav in dva cirkusa. Zgradijo bodo tudi devet bolnišnic, 11 porodnišnic, 15 poliklinik, 12 dispanzerjev, in sicer vse v 15. letih.

Macuoka na poti v Berlin

Berlin, 11. marca. e. Kakor se je tu snoči izvedelo iz dobro poučenih virov, bo japonski zunanji minister Macuoka že te dni z letalom odpotoval na uradni obisk v Berlin, kjer pričakujejo njegov prihod 20. t. m. Ze dejstvo, da bo potoval z letalom in tako najmanj za 10 dni skrajšal svoje potovanje, smatrajo v tukajšnjih političnih krogih za jasen dokaz pomena tega obiska, na katerem bodo direktno izmenjane misli med zunanje-političnimi predstavniki držav trojnega pakta.

Nemci o obrambnih napravah v Gibraltaru

Algeiras, 11. marca. AA. (DNB) V Gibraltaru z mrzlično naglico grade obrambne naprave. Vse področje nasproti La Linei, razen nekaterih prometnih poti, se smatra za obrambni pas. Za vojni pas smatrajo tudi vzhodno obalno področje ter južni, tako imenovani Katalonski zaliv. Potniki, ki prihajajo iz Gibraltarskega, potrjujejo, da je nervoznost v angleški utrdbi vsak dan večja in da pričakujejo usodnih dogodkov.

Velika bitka v teku

Po poročilih iz Aten se grška ofenzivna akcija proti Tepelenji nadaljuje — Grške čete so prešle v napad in stalno prodirajo

Atene, 11. marca. AA. (Reuter) Atenski radio je snoči poročal, da se odigrava na osrednjem bojišču velika bitka, ki se je začela že v petek. Grške čete so prešle v napad in stalno prodirajo. Sovražnik ima velike izgube. Zajete so bile velike količine vojnega materiala, živili in sanitetnega materiala. Grki so zajeli nekaj italijanskih vojakov, med katerimi je tudi en major. V zadnjih treh dneh, odkar traja ta bitka, so bile vzete važne sovražnikove postojanke. Vsi italijanski protinapadi so bili odbiti. Grške čete se utrjujejo na novo zavzetih postojankah.

Atene, 11. marca. s. (Tass). List »Kathimerini« poroča, da so Grki 8. marca na osrednjem sektorju bojišča osvojili več novih utrjenih gorskih postojank v višini 1600 do 1800 m. Postojanke so bile opremljene s topništvom, strojniškimi gnezdi in bodočo žico.

Najvažnejše je bilo zavzetje 1800 m visoke postojanke severovzhodno od Tepelenje. Grki so naskočili na postojanko po temeljiti pripravi topništva. V napadu je sodelovalo na grški strani tudi znatno število letal. Grki so ob tej priložnosti zajeli več sto italijanskih vojakov, več protitankovskih topov, avtomatskega orožja itd. Na drugih točkah na istem sektorju so Grki zajeli nad 1000 italijanov in mnogo vojnega materiala. V bojih so aktivno sodelovale eskadrile angleških letal.

Grško vojno poročilo

Atene, 11. marca. s. (At. ag.) Grški generalni štab javlja v svojem snočnem 135. vojnem poročilu:

Po hudih bojih so naše čete zasedle nove močno branjene sovražne postojanke. Od nedelje dalje so Italijani razširili fronto svojih ofenzivnih akcij. Podvzeli so hude napade, ki pa niso rodili uspeha in so jim povzročili samo velike izgube. Zajeli smo okrog 30 italijanskih vojakov med njimi več častnikov. Italijanski napad izveden s podporo tankov je bil odbit. En sovražni tank je bil pri tem uničen. V teku vseh teh operacij so grška letala z uspehom bombardirala in s strojnimi obstreljevali sovražne postojanke. Vsa grška letala so se vrnila v svoja oporišča.

Ameriška poročila

Atene, 11. marca. s. (Ass. Press.) Po poročilih z bojišča v Albaniji se grška ofenziva proti Tepelenji nadaljuje. Italijani so izvedli več močnih protinapadov, toda na tem sektorju bojišča se jim ni posrečilo iztrgati Grkom iniciative.

Grki so zavzeli dve važni novi gorski postojanki pri Tepelenji. V boju je bil skoraj popolnoma uničen sedmi bataljon divizije Giulia. Skoraj vsi vojaki so padli. Le manjše število jih je bilo ujetih. Med ujetniki je tudi član velikega fašističnega sveta Pellegrini. Pri nekem padlem majorju, čigar identiteta še ni ugotovljena, so našli v žepu osebno pismo ministrskega predsednika Mussolinija prosvetnemu ministru Botajju. Zato domnevajo, da je padli častnik morda sam prosvetni minister.

Včeraj so se razvijali siloviti boji na vsej 130 km dolgi fronti od Ohridskega jezera do morske obale. Medtem ko so pri Tepelenji napadli Grki, so izvedli Italijani protinapade predvsem ob obali in na severnem sektorju bojišča, ne da bi dosegli uspeha.

Izjava admirala Cunninghama

Atene, 11. marca. s. (Reuter). List »Ethnos« objavlja izjavo, ki jo je podal nje-

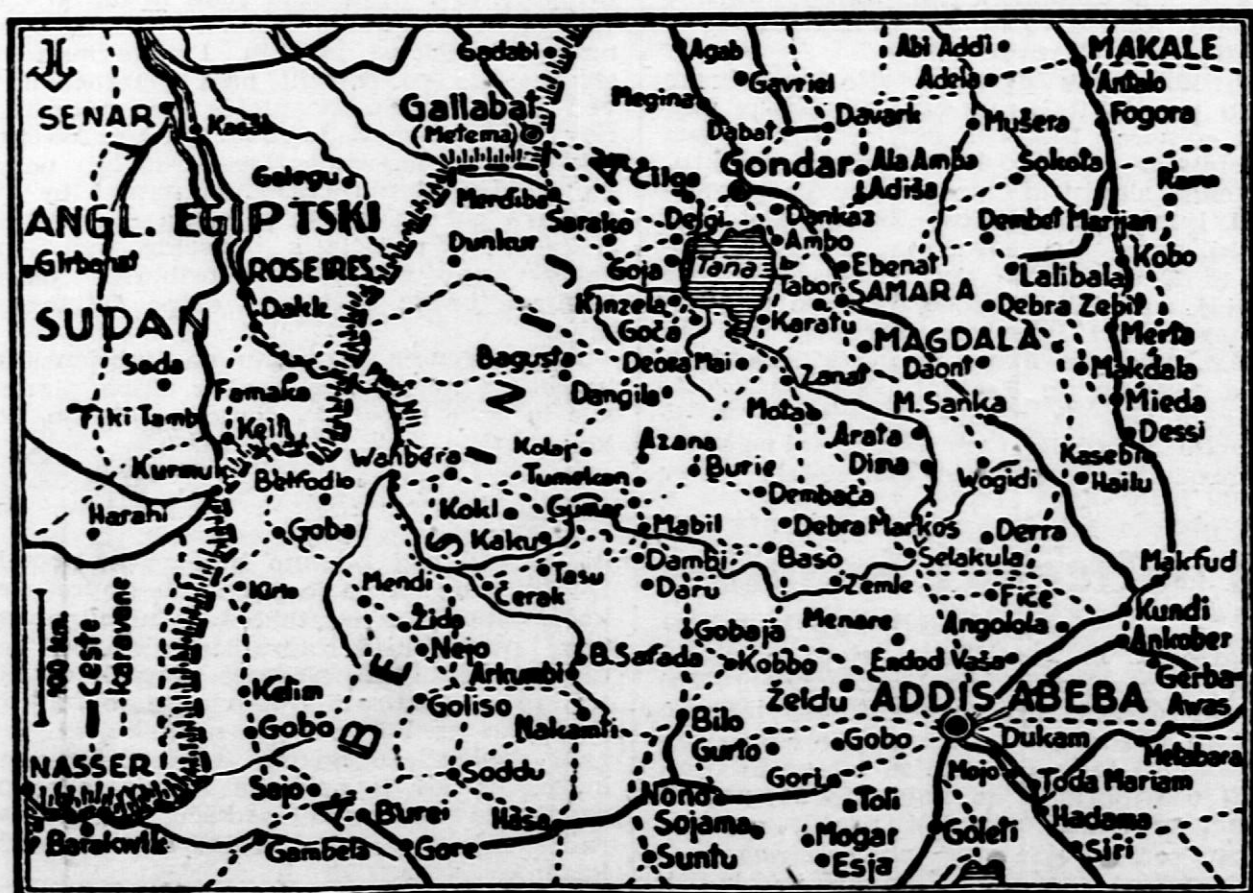
Nemčija ob vzhodnih obalah Sredozemskega morja

Monakovo, 11. marca. i. AA. (DNB). »Münchner Neuste Nachrichten« analizirajo diplomatsko pomladno ofenzivo in poudarjajo, da je Nemčija z zasužnjenjem položaja v Bolgariji dospela do vzhodnih obal Sredozemskega morja. V prejšnji svetovni vojni si je morala Nemčija z velikimi in krvavimi žrtvami priboriti položaj na jugovzhodu Evrope.

Na Daljnem vzhodu je Anglija doživela nov poraz, s sklenitvijo miru med Siamom in Francosko Indokino. Potem list ugotavlja, da je Japonska svoje vojaške meje pomaknila proti jugu, in da je sedaj komaj sto km od Singapura. Med nemškimi predstražami v Atlantiku in Japonskimi predstražami na Daljnem vzhodu leži venec britanskih oporišč, Gibraltar—Suez—Aden—Singapur.

Angleško prodiranje proti abesinski prestolnici

Angleži so oddaljeni od Addis Abebe le še 300 km Obroč okoli Kerena se vedno bolj zožuje

Karthum, 11. febr. AA. (Reuter). Angleško in abesinske čete se vneto udeležujejo od severozapada proti središču Abesinije. Dve najmočnejši koncentraciji italijanskih čet se umikata od Gondara proti Addis Abebi.

Karthum, 11. marca. AA. (Reuter). Italijanske čete se iz pokrajine Burije sedaj umikajo v smeri proti Addis Abebi. Za njimi prodirajo angleške čete, ki so sedaj vsega 300 km oddaljene od Addis Abebe. Sedaj prehajajo angleške čete v gorale

Roosevelt bo še ta teden izdal ukrepe

Velike vsote za vojni material in življenjske potrebnosti Angliji in demokratičnim državam

Washington, 11. marca s. (Ass. Press) Reprezentativna zbornica je včeraj sprejela sklep, da bo na današnji seji ponovno razpravljala o zakonskem osnutku za posojanje vojnega materiala v obliki, kakor ga je sprejel senat. Reprezentativna zbornica je odobrila, da bo debata o zakonskem osnutku danes trajala samo dve uri. Goto-vo je, da bo zbornica sprejela zakon brez vsake nove spremembe.

Washington, 11. marca AA. (Reuter) Takoj po podpisu sprejetega zakonskega načrta bo predsednik Roosevelt mogel še pred koncem tega tedna izdati ukrepe za pošiljanje orožja in vojnega materiala demokratičnim državam. Kolikor se je zvedelo, je zdaj razpoložljiva za 1,3 milijarde dolarjev vojnega materiala. Roosevelt bo nato od kongresa zahteval zelo velike vsote, ki jih bodo porabili za življenjske potrebnosti.

Washington, 11. marca s. (Ass. Press) Včeraj je bilo v Beli hiši več konferenc v zvezi z uveljavljanjem zakona o posojanju vojnega materiala. Med drugim je konferiral s predsednikom Rooseveltom predstojnik reprezentativne zbornice Reayburn, ki je pozneje potrdil novinarjem, da bo še v teku tega tedna predsednik Roosevelt naprosil kongres za kredite v višini treh milijard dolarjev za posreditev vojnega materiala Angliji.

Zgodovinski pomen Rooseveltovega zakona

Lyon, 11. marca AA. Havas. Zakon o podpiranju Anglije v celoti odgovarja političnim zahtevam Roosevelta, pooblastila pa, ki jih je Roosevelt dobil, so najširša, kar jih je kdajkoli dobil kak predsednik ameriške države — piše »Temper«.

Predsednik Roosevelt in njegovi podrejeni organi imajo zdaj pooblastilo, da arzenali, vse tovarne in vse ladjedelnice lahko izdelujejo vojni material za vse tiste države, za katere smatrajo, da jih je treba podpirati v interesu Zedinjenih držav samih, bodisi, da jih podpirajo z nakupovanjem, posojanjem ali dajanjem v najem. Vse to predstavljajo največjo možno podporo razen pošiljanja moštva tistim državam, za katere USA smatra, da jim je treba pomagati, to pa so zlasti Anglija, Kitajska in Grčija. Vsi dodatni predlogi, ki so zahtevali, da se pomoč tem državam zmanjša, so bili zavrnjeni.

Odsej je treba politiko USA gledati v luči zakonskih določb o posojanju in dajanju v najem, v luči izrednih pooblastil, ki jih je dobil Roosevelt. Roosevelt ima zdaj pravico v kakršnikoli obliki dajati pomoč tistim državam, o katerih Washington misli, da služijo življenjskim interesom Severne Amerike. Vse to daje Rooseveltovemu zakonu, čigar posledice bodo velike na polju mednarodne delavnosti, zgodovinski pomen.

Japonski komentarji: Na poti v svetovno vojno

Tokio, 11. marca AA. (Reuter) Glavni japonski listi komentirajo glasovanje v Washingtonu in se v glavnem strinjajo v tem, da prehaja Amerika sedaj vedno bolj v vojno. »Hoči Šimbu« objavlja komentar o tem glasovanju pod naslovom »Na poti v svetovno vojno«.

Tokio, 11. marca s. (Ass. Press) Japonski listi oglašujejo napade Zedinjene države o priliki sprejetja zakonskega osnutka o posojanju vojnega materiala. Listi večinoma izražajo mnenje, da pomeni novi zakon odskočno desko, s katero nameravajo Zedinjene države poseči v evropsko vojno kot zaveznik Anglije, ne da bi pri tem napovedale vojno.

Francoska grožnja Angliji

Možnost novega nevarnega spora med bivšima zaveznicima, če bodo francoske vojne ladje čitile francosko trgovsko brodovje

New York, 11. marca s. (Columbia B. S.) Kakor poročajo iz Washingtona, je včerajšnja izjava podpredsednika francoske vlade admirala Darlana, da bo po potrebi s francoskimi vojnimi ladjami zaščitil francoske trgovske ladje pred Anglijo, izzvala resne skrbi v ameriških mornariških in vojaških krogih, ki se boje, da bi lahko izvedba Darlanove grožnje povzročila novo hudo poslabšanje anglo-francoskih odnosov, ker bi nastop francoske vojne mornarice proti anglijski pomorščaki ogroževali Anglijo, ki bi gotovo ne ostala ravnodušna. Da prepreči odprt konflikt, je baje ameriška vlada sedaj odločena posredovati v tej zadevi med Anglijo in Francijo.

Stališče, ki ga so zavzela glede Darlanove izjave angleška vlada, se ni znano. Zaenkrat je komentiralo Darlanovo izjavo samo angleško blokadno ministrstvo, ki je sredi objavilo, da ne bo v nobenem primeru omililo blokadni ukrepov glede Francije. Smatrajo, da bo angleška vlada tudi uradno odgovorila admiralu Darlanu in da bo vlada o tem sklepala na posebni seji.

Nekateri mednarodni opazovalci sodijo, da bi angleški mornariški krogi celo pozdravili, če bi admiral Darlan svojo grožnjo res izvedel. Pravijo namreč, da se angleška admiraliteta še vedno boji, da bi Francozi slej ali prej svojo vojno mornarico izročili Nemčiji. Zaradi tega bi angleški mornariški krogi pozdravili vsako priložnost, da po potrebi nastopijo proti francoskim vojnim ladjam, seveda v primeru če bi Francija sama izzvala tak nastop.

Angleški krogi v zvezi s tem opozarjajo zlasti na dejstvo, da je grožnja v popolnem istem smislu, kakor jo je izrekel včeraj admiral Darlan, je 24 ur prej objavil pariški radio, ki je pod nemško kontrolo. V tem vidijo angleški krogi dokaz, da je francoska vlada v primeru Darlanove izjave postopala po nemških navodilih.

Položaj Francije v Sredozemskem morju

New York, 11. marca s. (CBC) Zunanji minister Hull je brzojavno pozval strokovnjake ameriškega poslatništva v Vichyju Roberta Mercyja, naj pride v Washington, da poda poročilo o položaju Francije v Sredozemskem morju. Temu pozivu pripisujejo poseben pomen, ker sledi takoj po bivanju generala Weyganda v Vichyju.

Ameriški dar francoskim otrokom

Vichy, 11. marca s. (Ass. Press) Ameriško poslatništvo je sredi objavilo, da je prisel v Marseille ameriški parnik »Cold Harbour«, ki je pripeljal oblake in živila v vrednosti enega milijona dolarjev za francoske otroke. Za prevoz je angleška vlada izdala izrecno dovoljenje. Ameriški Rdeči križ bo sedaj oskrbel razdelitev oblake in živil. Poslatništvo javlja, da prispe v treh tednih še drugi ameriški parnik s podobnim tovorom.

Nezadovoljstvo v Siriji

New York, 11. marca s. (Tass) Associated Press poroča iz Damaska, da so tam izbruhnili veliki nemiri in demonstracije, ker je vrhovni francoski komisar v Siriji odredil zaplenitev vseh zalag pšenice v Siriji z namenom, da bi bile poslone v Francijo.

Tudi »New York Times« poročajo iz Damaska, da je ta ukrep izzval med prebivalstvom veliko nezadovoljstvo ter je celo izbruhnili splošna stavka med prometnim osebjem.

Associated Press javlja, da je bilo o priliki demonstracij v Damasku v večjih s policijo ranjenih mnogo oseb. Štiri osebe pa so bile ubite. Vrhovni komisar v Siriji general Dentz je osebno odpotoval v Damask in Alepo. Bejrut je zasedel vojsko.

Otroške sestre negovalke in vzgojiteljice o svojem poklicu in v odgovor na pojasnilo o poklicu zaščitne sestre

Ljubljana, 11. marca Dne 1. marca je izšel v »Slovenskem Narod« članek »Pojasnilo o poklicu zaščitne sestre«. Članek se na več mestih dotika tudi poklica otroških sester negovalk ter jih z nekaterimi povsem napačnimi trditvami postavlja v čudno luč, zato prosimo cenj. uredništvo »Slovenskega Naroda«, da objavi tudi naše »pojasnilo« o poklicu otroških sester negovalk in vzgojiteljic.

Našo javnost smo že večkrat opozarjali, da je v oddelku za zdravstveno zaščito mater in otrok v Ljubljani (Dečji dom kraljice Marije) ustanovljena enoletna šola za otroške sestre negovalke. Nikoli si absolutne šole, kakor nam je očital omenjeni članek, niso lastile naziva »zaščitne sestre«, saj je naš poklic tako lep in vzvišen, da lahko z veseljem in ponosom nosimo tako svoje ime kakor tudi svoje uniforme in značke. V šoli se specializiramo le za dečje domove in privatne službe in nikoli ne silimo kam drugam, posebno pa ne v delokrog zaščitnih sester. Resnici na ljubo pa moramo omeniti, da so prve absolventke šole za zaščitne sestre obiskovale šolo za dečje zaščitne sestre, ki je trajala tudi eno leto in so sedaj na vodilnih mestih šole za zaščitne sestre.

Za vstop v našo šolo so ne zahtevali, kakor nam očita nadalje članek, samo osnovna šola. Večina naših gojenk je končala štiri razrede meščanske ali srednje šole z malim izpitom, veliko pa je tudi takih, ki imajo veliko maturo. Najmanj, kar se zahteva, je pač z odličnim uspehom končana višja ljudska šola ter ljubezen do otrok, naravna inteligenca in srčna omika, torej lastnosti, ki si jih ni mogoče pridobiti z nobeno maturo. Šola traja 12 mesecev nepretrgoma, brez vsakršnih počitnic in je posledje končalo že okoli 80 gojenk, ki so vse v dobrih službah.

Zmagovalci z Jahorine so se vrnili Na kolodvoru jih je pozdravil komandant planinske brigade general Lukič

Ljubljana, 11. marca Z brzim vlakom iz Zagreba so se pripeljali ob 11. uri zmagovalci s smuškimi tekmah na Jahorini, kjer so najprej smuškili tereni Bosne. Od 4. do 9. t. m. so trajale tekme naše hrabre vojske na Jahorini. Vsaka armija je poslala svojo ekipo, razen tega pa so bili zastopani še planinci in granicirji, orožništvo in letalstvo. Zmagala je na teh tekmah ekipa naše planinske brigade, katere člani so se izkazali že v Cortini in v Garmischu.

Na kolodvoru je zmagovito planinsko ekipo pozdravil komandant planinske brigade general Lukič s svojim adjutantom kapetanom Čirčcem. Navzočnih je bilo tudi nekaj slovenskih sportovnikov in poročevalci ljubljanskih listov. Zmagovalni planinci ekipe sta poročnika Drago Crnobor in Emil Kranjc ter podporočnik Jože Švigelj, narednik Jazbec, Brumec in Paušič ter redovni Pogačnik, Štrukelj in Zupančič. Vodil je ekipo major Milovanović. Na tekmah na 30 km s streljanjem je zmagala patrola planinske brigade, ki jo je vodil poročnik Crnobor, člani pa so bili narednik Brumec in Jazbec ter redovni Pogačnik. Ta patrola je zmagala tudi v štafeti na 50 km. Na posameznih tekmah je zmagala s prvim mestom in ostalimi prvimi mesti ekipa planinske brigade. Prvo mesto si je priboril redovni Pogačnik, ki je za letos prvič v naši vojski. Veseli smo lahko, da so si vsa prva mesta priborili Slovenci.

Člani ekipe so nam povedali, da so tekme potekle v najlepšem redu in da so bile vzorno organizirane. Letošnji rezultati so mnogo boljši od laniških. Pri tekmah s streljanjem so dosegli naši planinci največ zadelov. Tekmovalci so bili do skrajnosti poštenjavi in borbeni. Pri 30 km tekmah si je narednik Jazbec izvinil nogo, pa je kljub temu tekmoval naprej in je njegova patrola prišla prva na cilj. Ostale tekmovalne patrole s odosegle tudi lepe čase. Drugo mesto si je priborila ekipa kraljeve garde, tretje pa ekipa četrte armije.

Po prireditnem sprejemu na ljubljanskem kolodvoru se je zmagovalna ekipa planinske brigade odpeljala domov v škofjo Loko.

ni ustrašil niti izredno hudega in popadljivega psa, ker se je z njim že poprej nekoč seznanil in mu tako tudi ni bil nevar. Loizeta, ki je zapravil ukradeni denar in ga aretirali. Denarja se je fant že povečini iznebil, pač pa so policijski organi zaplenili v nekem skrivališču več koles, ki jih je nakradel. Loizeta so po zaslišanju spet oddali sodišču, kjer bo zaradi svojega početja prejel najbrž hujšo kazen.

Policija je po daljšem zasledovanju aretirala Hermana Mozetiča. Josipa Juretiča in Marijo Ipavčevca, ki so se skrivali nekaj časa po Novih Jaršah, zadnje teine pa so stanovali neke pri DM v Polju Vlamjalski in v jedilne shrambe in kletne drvarnice, odkoder so odnašali živila, najraje na mast in olje. Ipavčeva, ki je bila svoj čas uslužena po raznih hišah v me-

Letalska vojna na zapadu

Angleški bombniki nad Nemčijo, nemški nad Anglijo

London, 11. marca s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja:

Preteklo noč so manjše skupine angleških bombnikov napadle cilje v zapadni Nemčiji. Druga letala so bombardirala invazijske luke v zasedenem sovražnem ozemlju.

Včeraj podnevi so angleška letalska letala izvedla tri ofenzivne polete nad Kanalom in zasedeno Francijo. Letala so pri tem naletela na močan protiletalski ogenj, niso pa srečala nobenega sovražnega letala. Ena angleško letalsko letalo s toh operacij pogrešajo.

London, 11. marca s. United Press beleži, da je sredi večine nemških letalskih postaj prekinila svojo oddajo verjetno zaradi angleških letalskih napadov.

London, 11. marca s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunikatu: Sovražna letalska aktivnost je bila preteklo noč usmerjena v glavnem proti južni Angliji.

Napadeno je bilo predvsem neko mesto ob južni obali. Napad se je pričel kmalu po nastopu mraka ter je trajal 8 ur. Bombe so povzročile nekaj požarov in so škodovala nekaj hiš vendar v splošnem škoda ni velika. Več oseb je bilo pri napadu ubitih, toda skupno število človeških žrtv ni preveliko. Bombe so bile vržene tudi na več izoliranih točk drugod v državi. Ti napadi so povzročili male škode in malo žrtv.

Dva sovražna bombnika sta bila v teku noči nad Anglijo sestreljena.

Berlin, 11. marca AA. (DNB). Večja skupina nemških letal je v noči od 10 na 11. marec izvedla napad na angleško pristanišče Portsmouth. Kakor je DNB izvedel, so ob tej priliki bombe zadale važne vojne cilje. Izbruhnili je veliko število večjih in manjših požarov.

stu kot postrežnica, je sproti informirala Mozetiča in Juretiča, kje, kdaj in kako bi se dalo z najmanjšim rizikom kaj ukrasti. V zadnjih tednih sta obiskala kalidh dvajset jedilnih shramb, največ živil in posebnosti na mestu sta pa ukradla, med tem ko je Ipavčeva stala zunaj na straži. Pri Maksu Hrovatnu na Bleiweisovi cesti sta v lo-mila dvakrat zaporedoma, dalje v hiši št. 4 na Bleiweisovi cesti, v Dalmatinovi ulici 1 in v dveh krajih v Šiški. Ukradena živila sta razpordajala po gostinah, seveda po ceno, denar pa so si sproti razdelili. Mozetič je prav te dni sproti pripravljaj večji vlom, ko so ga nekeje na ulici srečali policijski organi, ki jim ni mogel pobegniti. Aretiraneec je izdal tudi Ipavčevu in Juretiču, ki so ju kriminalni organi tudi kmalu izsledili.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Torek, 11. marca: Cigani. Red terek Sreda, 12. marca: Brez tretjega. Izven. Proslava 40-letnice umetniškega dela Hinka Nučiča in gostovanje Vike Podgorske, članov zagrebške drame Cetrtak, 13. marca: Brez tretjega. Red premierski. Gostovanje Hinka Nučiča in Vike Podgorske. Petek, 14. marca: Brez tretjega. Red B. Gostovanje Hinka Nučiča in Vike Podgorske.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Torek, 11. marca: Rusalka. Red A. Gostovanje Josipa Gostiča, tenorista zagrebške opere Sreda, 12. marca: Sabska kraljica. Red sreda. Gostovanje Josipa Gostiča, tenorista zagrebške opere Cetrtak, 13. marca: Hlapec Jernej. Red četrtak

Dvofakova »Rusalka«, katere predstava bo dreval za red A, je najlepše delo tega skladatelja in ena najboljših slovenskih oper sploh. Vsebinska je polna najčistejših poezij, prepajene s čarom gozdov, narave in nadzemskih bitij. Prav tako kakor dejanje je tudi glasba odmaknjena iz življenjske resničnosti in v svet čustvene razgibanosti, mehkih zvokov in barv. Rusalko bo pela Heybalova, prince kot gost Josip Gostič, Ježi-babo — Kogejeva, povodnega moža — Betetto, vile — Vidaličeva, Ivančičeva, Polajnarjeva, tujo knezno — Laboševa, kuharica — Barbičeva, oskrbnika — Slado-ljev, lovca — Rakovec. Dirigent: N. Štrif-fof. Režiser: C. Debevec. Koreograf: inž. Golovin.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Torek, 11. marca: Sofronij, Kristof

DANAŠNJE PRIREDITVE

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva: predavanje g. Joža Kregarja o gojenju čebulnic (tulipanov, narcis, gladiol in lilij) in gomolnic (dallij, begonij) in njih izboru za mali vrt ob 19. na I. dr. realni gimnaziji v Vegovi ulici

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trn-koczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenbur-gova ulica 7.

Iz Kamnika

Meri Jurca odhaja iz Kamnika. Po službeni potrebi je iz Kamnika premešča-na po več ko desetletnem službovanju učitelja gdc. Meri Jurca. Prej je poučevala na ljudski šoli pri uršulinkah, zadnja šola pa na ljudski šoli v Nevljah. Izven šole, v svojem prostem času, se je namreč Meri Jurca, posebno prejšnja leta, marljivo udeleževala pri tukašnjem Sokolu. Pet let je bila načelnica in obenem tudi voditeljica vseh ženskih oddelkov. Od leta 1935 do leta 1940 je bila tudi načelnica kamniškega sokolskega okrožja in je bila dobro usposobljena tehničarka, saj je imela druztveni in župni prednjaški izpit. Vse delo v telovadnici je pri ženskih oddelkih dolgo vrsto let slovelo na njenih ramah. Poleg dela v telovadnici pa se je pridno udeleževala tudi prosvetnega dela pri Sokolu in tudi pri drugih društvi. Videli smo jo pri gasilcih, Rdečem križu, Jadranski straži, skavtih itd., in to v najrazličnejših funkcijah, kjer koli je bila pač potrebna. Zato se ji naša javnost ob odhodu na novo službeno mesto za vse njeno delo iskreno in priščno zahvaljuje. Želimo, da bi vse svoje sile in sposobnosti tudi na novem službenem mestu prav tako koristno in uspešno uporabljala, kakor jih je v Kamniku.

Lovsko društvo v Kamniku je imelo svoj tretji redni letni občni zbor v nedeljo 9. t. m. v Kamniku. Udeležba je bila zadovoljiva. Prisotni člani so pazljivo in z zanimanjem poslušali poročila društvenih funkcionarjev. Razprava je bila živahna in stvarna. Zbor je skoraj o vseh predlogih sklepal soglasno. Za predsednika je bil ponovno soglasno izvoljen g. dr. France Trampuž, odvetnik v Kamniku. Odbor je bil delno obnovejen iz izvolitvijo treh odbornikov, gg.: Pavla Hribarja, posestnika v Palovčah; Ivana Škofica st., posestnika na Vrhopolju, in Antona Vahtarja, posestnika in ključavničarskega mojstra v Mengšu. Občni zbor je soglasno izglasoval tudi dve resoluciji za obrambo zajca in za zaščito našega gozda. Za delegata za glavno skupščino zveze sta bila izvoljena gg. Josip Adamič, industrijec v Domžalah, in Ivan Škofic st., posestnik na Vrhopolju. Za kandidata v odbor zveze pa je bil nominiran predsednik g. dr. Trampuž. Občni zbor je soglasno sprejel še več predlogov za zaščito koristne divjadi in za uspešno pokončevanje dikastih in pernatih škodljivcev. Po štirih urah se je zbor razšel v zavesti, da je opravil koristno delo.

Zanimiva sodna razprava. Šele v četrtak 6. t. m. je prvo sodišče izreklo sodbo v kazenski pravdi cestarja Mihaela Juhanta zoper cestnega nadzornika Petra Borca zaradi lahke telesne poškodbe. Obramba tožbenca je stavišla sodišču številne obrambne predloge. Sodišče je široko-grudno ugodilo skoraj vsem tem predlo-gom. Končno se je moralo prepričati, da je toženec kriv. Toženec je prijavil priziv in bo moral o zadevi razpravljati in so-diti še okrožno sodišče, če si toženec ne bo premislil in priziva pravočasno umaknil.

KAR NARAVNOST

Fant: Gospodinja ali bi vzel neumnega fanta, če bi imel mnogo denarja? Dekle: To je pač odvisno od denarja. Koliko ga pa imate?

Ljubljanski trgovci so zborovali

Združenje trgovcev v Ljubljani je imelo snoči občni zbor — Uspešno delovanje v lanskem letu

Ljubljana, 11. marca

V Trgovskem domu v Gregorčevi ulici je bila snoči dobro obiskana redna letna skupščina Združenja trgovcev v Ljubljani, ki so ji razen članstva prisostvovali tudi številni zastopniki oblasti in sorodnih organizacij. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik g. Viktor Meden, ki se je po pozdravu spomnil na letošnji letni dan, katerih spomin so navzoči počastili z vzklikom, nato je pa prešel na dnevni red. Ugotovil je, da je ljubljansko trgovstvo povezano v svoji organizaciji že nad 106 let in je zato eno najstarejših in svobodnih držav. Če prestavimo zgodovino Združenja ter pregledamo vse borbe, vidimo, da so naši predniki šli skozi hude viharje in boje do razpada države in svobodno Jugoslavijo, v kateri tudi ni šlo brez težav. Ugotavljam, je nadaljeval predstojnik, da je trgovski stan znal vzdržati v svojih upravičenih borbah in da bo tudi v bodoče tak ostal in obstal.

Preteklo poslovno leto se je nadaljevalo v ožračju negotovosti in neprestanih skrbi. Te skrbi pa nas iz dneva v dan še bolj zajemajo. Da je v takih razmerah težko dosegati trajne uspehe, bo vsakdo razumel. Vendar tudi nevedni časi niso upogubili trgovcev in jim vzeli optimizma. Vse bolj se je članstvo strnilo okrog svojega združenja, Zbornice in Zveze. Vsa mesta v upravi so častna mesta, povezana s delom in ljubeznijo do trgovskega tovariša, za njegov dobrobit in napredek. Predsednik je izrazil posebno toplo zahvalo za naklonjenost Zbornice, zlasti referentu trgovskega oddelka dr. Ivanu Plesu, Zvezi trgovskih združenj, posebno predsedniku g. Stanetu Vidmarju in tajniku dr. Pustišku. Zahvalil se je posebej za tovarišem gg. Vidmarju, Verbiču, Novaku, Čermeljcu in Bahovcu, ki so opravljali težko in odgovorno delo v davčnem odboru ter g. Smrkolju, ki je bil v reklamacijskem odboru. Pohvalil je delo vodstva gremijskega odbora, ki je stal na čelu g. Rado Gruma in omenjal poštreno prizadevanje vsakega učiteljskega zbora. Izrazil je nadalje svojo zahvalo tudi kraljevski banški upravi, mestni občini ter vsem merodajnim faktorjem, ki so šli Združenju na roko in končal s pozivom, naj trgovstvo ohrani vztrajnost, ki ne sme poznati malodušja.

Iz tajniškega poročila

Iz preglednega poročila zaslužnega tajnika g. Lojzeta Šmuka sledi, da šteje Združenje v svojem delokrogu 26 strokovnih sekcij. Lani je imelo Združenje 15 sej, več se gospodarsko redakcijskega odbora, skupno pa 134 seštevank pri čemer pa ni upoštevano še posebno sodelovanje članov uprave in nadzornega odbora ter predsednikov sekcij na anketah za ureditev avtomobilskih postaj, dalje stalno sodelovanje v odboru za pobijanje draginje, pri anketah glede ureditve minimalnih plač, sedemdesetno zasidanje članov davčnega odbora ter končno niso upoštevali številne osebne intervencije predstavnikov sekcij pri »Previdu«, mestnem prehranjevalnem odboru, referatu za kontrolo cen, obrtnem odelku itd.

Delovanje Združenja je bilo tudi lani uspešno. Njegovo poročilo se podrobnje peča s številnimi ukrepi za pobijanje draginje, saj je sledila uredba uredbi tako, da je raznih predpisov naraslo do današnjega dne že 120. Posameznim strokovnim sekcijam je bilo razpisanih 64 obširnih okrožnic z vsemi pojasnili raznih predpisov, v katerih se je opozarjalo na odločitev maksimalnega kosmatega zasluska, navodila oblasti itd.

Težave so tudi s prehrano. Letina ni bila tako, kakor smo jo pričakovali. Dobili smo uredbu o enotnem kruhu, ki je poročila precej nezadovoljstva, vendar upamo, da se bodo nezadovoljstva, ki izhajajo iz tega naslova polagoma ublažila. Dobili smo tudi uredbu o kontroli cen ter seznam predmetov, ki spadajo pod kontrolo cen. Ta seznam vsebuje že nad 94 predmetov, v zadnjem času pa je nova uredba pritegnila skoro vse važnejše predmete pod kontrolo cen. Trgovina se polagoma ureja z raznimi predpisi in se omejuje njen svobodni razvoj. Tajnik je v nadaljevanju omenjal vprašanje pomanjkanja soli, petrujeva in jedilnega olja ter je moralo Združenje v vseh teh stvareh čisto intervenirati. Veliko dela je dalo tudi urejanje minimalnih plač, boji proti naraščajočim režimskim stroškom, proti povišanju davštin ter drugo. Občinski svet ljubljanski je na seji razpravljal o novem občinskem proračunu, s katerim so uvedene socialne davščine in napisna taksa.

Združenje je po svojih predstavnikih poselilo predsednika fin. odbora g. Dermastjo, mu objasnilo težave, ki jih preživlja trgovina, omiliti pa se je posrečilo le nekatere trdote mestnega proračuna.

Pri vprašanju pobijanja draginje so imeli vsi predpisi protitrgovsko tendenco. Ker se ni našlo pravega krivca so seveda našli in pokazali na trgovca, češ on je kriv draginje. Iz zapečka so prilezli tudi razni denuncianti, prave krivice pa je treba iskati drugod, saj se je pri nas bohotno razvila tudi ilegalna trgovina. Navzlic vsem težavam pa nikdar in nikoli ne smemo izgubljati vere. Nastopil bo zopet čas, ko se bodo razmere uredile in tedaj bo tudi trgovski svet spet pomagal utrjevati in urejati našo močno Jugoslavijo.

Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč«

Poročilo o trgovskem dobrodelnem društvu »Pomoč« je podal g. Ivan Bahovec, ki je omenjal, da je ministrstvo za trgovino in industrijo izdalo poseben pravilnik, ki bi v bodoče povsem onemogočil vsako pozitivno delo društva, ker bi se moralo 75 odstotkov od svoje rezerve vložiti v državne papirje. Občni zbor »Pomoči« je zaradi tega sklenil likvidacijo in na podlagi pravil prosil Združenje, da prevzame imovino svoje roke. Uprava je soglasno osvojila predlog »Pomoči«. Društveno premoženje blivše »Pomoči« znaša okrog 150.000 din. Na snočnji skupščini je bil izvoljen poseben osek, ki je prevzel agende »Pomoči« za izplačevanje posmrtnin, letna članarina pa je bila določena na 50 din.

Poročilo o socialnem zavarovanju trgovcev je podal g. Janko Krek. Iz njegovih izjavanj sledi, da se bliža to vprašanje ureditvenju, kar je plod vztrajnega dela in prizadevanj. Temeljito se je obdelavalo tudi poročilo o delu za zgradbo zavetišča za onemogle trgovce in so bili soglasno sprejeti zadevni sklepi.

Na občnem zboru je bil soglasno sprejet sklep o podelitvi častnega članstva veletrgovcu g. Andreju Šarabonu, ki nima za sluz samo za napredek slovenske trgovine in trgovske organizacije, temveč ga šteje odbor za zgradbo zavetišča za svoja najtežja dobrotnika. Andrej Šarabon je mož ki ga slovenski trgovci z velikim ponosom štejejo med svoje tovariše.

se koscu streže, je ljubka kar se da. Zelim, da bi našim pevcom še večkrat postregel s podobnimi stvarmi.

Koncert je počastil s svojo navzočnostjo tudi predsednik Hubadove pevske župe g. dr. Švigel Anton, ki je pevec in številno zbrane poslušalce nagovoril z izbranimi besedami, bodreč pevce k vztrajnemu delu, poslušalce pa pozivajo k razumevanju pevskih stremiljenj, ki so prav danes potrebni podpore nas vseh. Doumeti moramo poziv pesnika in skladatelja »da orlom, rojenim na skali studeni, brez svobode živ-

ljenja ni« in da moramo vsi po tem uravnati svoje življenje v današnjih težkih časih. Prav posebno je pozdravil tudi najstarejšega aktivnega ljubljanskega pevca g. Janca Završana, ki obišče sleherni ljubljanski koncert. Pevski veteran se je za prisrčne ovacije ginjen zahvalil.

Koncert ljubljanske »Save« je bil zelo lepa počastitev slovenske pesni. Društvo in zborovodja sta nanj lahko ponosna. Iz njega naj črpata sile za nove in še večje napore.

Lajevic Albin

Proti zvišanju železniške tarife

Anketa Zbornice za TOI o zvišanju tarife — Poročilo zborniškega tajnika I. Mohoriča na seji tarifnega odbora

Ljubljana, 11. marca

Vprašanje zvišanja železniške blagovne tarife je eno najbolj kočljivih, saj je gospodarsko življenje v veliki meri odvisno od cen prevoza. Prevoz podražuje posredno ali neposredno vse blago. Znan je primer, kako se podraži cela vrsta blaga, če se podraži prevoz zaradi podražitve prevoza: podraži se električna energija, cela vrsta industrijskih izdelkov in predvsem življenjske potrebščine. Podražitev prevoza pomeni vselej splošno podražitev življenjskih potrebščin. Dandanes ni treba še posebej pojasnjevati, kaj pomeni podražitev življenjskih potrebščin in kakšen vpliv ima draginja na splošno gospodarsko življenje. Pristojne državne ustanove in krajevne oblasti si prizadevajo, da bi vsaj zavirale draginjo. Izdano je bilo nespoto ukrepov proti draginji, toda ostali bodo brez pomena, če ne bo onemogočeno tudi podraževanje blaga zaradi podražitve železniškega prevoza. Ljubljanska Zbornica za TOI je priredila anketo, čim so v javnost prodrl glasovi o nameravanem zvišanju železniške tarife. Anketa je pokazala, da bi ponovna podražitev prevoza silno prizadela vse gospodarsko življenje.

Posebno pa bi bila prizadeta dravska banovina, ker je pri izvzu z začetnimi tarifnimi postavkami relativno najbolj obremenjena in ker nima rešne plojbe. Razen tega mora dovažati zelo daleč, 400 do 1000 km, surovine, kar zelo podraži industrijsko produkcijo ter slabi konkurenčno sposobnost naših podjetij. To nam kažejo že naslednji primeri. Les za izdelavo celuloze morajo naša podjetja dovažati iz Gorskotolja, pri čem se plačajo iz Bosanske Krpe, pesek za stekleno industrijo iz Južne Srbije, železno rudo iz Bosanske krajine itd. Ena naših največjih podjetij, Kranjska industrijska družba, je plačala že lani zaradi zvišane tarife 8,9 milijona din več za prevoz surovin in obrtnih potrebščin, za prevoz svojih izdelkov pa 10,2 mil. din. To se pravi, da je samo eno podjetje v Sloveniji bilo lani obremenjeno s podražitvijo železniškega prevoza za 20 milijonov din. V zadnjih 2 letih je bila prevoznina za

boksit podražena za 20%, za žvepleno kislinu 25%, fluorit in premog 20% itd. Značilno je, da znaša prevoznina cementa pri prevozu 250 km več kakor sama vrednost cementa, kar pač dovolj jasno kaže, kako visoka je železniška tarifa že zdaj. Vrednost 100 kg cementa znaša 33 din, prevoznica za 250 km pa 37 din. Mnogo predraga je tudi prevoznina apna, ki ga izvažata naša banovina. Apno velja 35 din, prevoznina 500 km daleč pa 16,1 din. Podražitev železniškega prevoza bo znatno zavrnil tudi izvoz našega lesa. Naša lesna trgovina je pa bila že doslej silno prizadeta, ker je izgubila mnoga čezmorska tržišča. Prevoz stavbnega lesa od Tržiča do Beograda je veljal pred zadnjo podražitvijo 3,150 din za 10 ton, po 32% podražitvi pa 4,170 din. Stavbni les spada pod nadzorstvo nad cenan in se ne sme podražiti. Kubični meter stavbnega lesa velja na nakladalnih postajah 780 din. Če k temu priračunamo 210 din prevoznine in 6% poslovni davek, 57 din, velja les v Beogradu 1047 din.

Na seji tarifnega odbora je tajnik I. Mohorič dokazoval, da je novo zvišanje železniške tarife neupravičeno, ker ni zanj proračunsko fiktikalnih razlogov, saj kaže, da se bodo železniški dohodki povečali v tem proračunskem letu najmanj za 1100 milijonov din, ker so se v prvih treh četrtletjih za 856,4 mil. din. Lani so predlagali tarifnem odboru zvišanje železniške tarife za kritje povečanih izdatkov v znesku 450 mil. din, torej mnogo manj kakor je bilo določeno. Upoštevati je pa še treba, da je bilo jeseni reduciranih mnogo rentabilnih vlogov, ter da bi bili železniški dohodki še mnogo večji, če bi ti vlaki vozili izdatki železniške uprave so se v 9 mesecih proračunskega leta povečali za 344,7 milijona din, kar pomeni da je bilo lani pravilno proračunano, da bo vse leto 460 mil. din več izdatkov. Povečani dohodki pa niso izdatke v 9 mesecih za 667 mil. din, kar jasno dokazuje, da ni ponovno zvišanje tarife neupravičeno. Podražitev prevoznine bi bila tudi v nasprotju s politiko vlade, ker bi se podražili splošni produkcijski stroški.

Koroški borci so zborovali

V nedeljo je bil na Jesenicah dobro obiskan občni zbor krajevnih organizacij LKB

Jesenice, 10. marca

V nedeljo dopoldne se je ob nabito polni spodnji dvorani Kazine vršil peti redni občni zbor krajevnih organizacij LKB za Jesenice in okolico. Na zbor so prišli stari borci z Jesenice, Javornika, iz Koroške Bele, z Dovjega, iz Mostrane in iz gorijskih vasi, da v teh rešnih časih slišijo poročila svojih voditeljev.

Točno ob 10. je zbor otvoril predsednik krajevnih organizacij g. Lovro Humer, ki je pozdravil navzoče borce, predvsem pa zastopnika oblasti, policijskega pristava g. Bajta in zastopnika glavnega odbora LKB g. Franceta Kristana iz Ljubljane. Govornik je nadaljeval: Prvi naš pozdrav pa naj velja Nj. Vel. kralju Petru II., ki bo letos prevzel v roke vladarske posle, in ministru vojske in mornarice armijskega generalu g. Petru Pešiku, ki je tudi naš komandant. (Burni vzkliki Nj. Vel. kralju in vojnomu ministru.) Spomniti pa se moramo tudi naših borec, ki so pred 22 leti dali življenje v borbi za veliko Jugoslavijo, in tovarišev, ki so med letom umrli. Danes se širijo med ljudstvom zelo vznemirljive vesti. Mi na takem govorice ne damo nič, pač pa slovesno izjavljamo, da tujega nič nečemo, a tudi svojega nič ne damo. Naša država je bila zgrajena na stotisočih kosteh najboljših jugoslovanskih sinov. Narod, ki ne zna ceniti svoje nacionalne svobode, svobode tudi vreden ni. Predsednik je svoj govor zaključil z besedami: »Tovariši, pokonci glave, nič malodušnosti, ne verjemite raznim govoricam, pač pa bodite dobro pripravljani na vse, kar utegne priti.«

Navzoči so govornika za lepe in odločne besede nagradili z živahnim odobravanjem. Nato je predsednik prečital okrožnico glavnega odbora LKB, katere se nanaša na vse delo od leta 1918. do danes. Glavni odbor je izvršil veliko delo in zahteva od pristojnih činiteljev podelitev posebne spomenice priznanje priznanje borcem, ki so se borili za osvoboditev severnih slovenskih krajev. Večini članstva je bilo že priznana priznanje njihovih zaslug za domovino. Ko bodo priznanja prispela za vse borce, se jim bodo slovesno izročila. S temi odlikovanji bodo združene tudi razne ugodnosti. To pa ni bilo naše stremiljenje. V borbo smo šli brez pričakovanja gnotnih dobrin, pač pa radi stvari same. Mladina naj vidi na teh priznanjih, da domovina ni pozabila borcev, ki so se borili za veliko Jugoslavijo.

V imenu glavnega odbora je izčrpano poročal zastopnik g. Kristan iz Ljubljane. Tajniško poročilo je podal g. Humer. Med letom je bil 5 sej, 7 dobro obiskanih članskih seštevank in II. legionarski ples. Podružnica šteje 216 članov. Blagajnik g. Rudolf Markelj je poročal, da je imela podružnica v minulem letu 12.942 din dohodkov in 8434 din izdatkov. G. Jakob Cegnar je poročal, da so pregledniki našli vse blagajniško poslovanje v vzornem redu in predlagali blagajniku in upravi razrečilo, ki je bila soglasno sprejeta. Po poročilih se je razvila zelo živahna in zagnana debata. G. Valentin Zupan se je zelo zavzel za one tovariše, ki so se borili na severni meji, ter do ga leta krep-

ko sodelovali pri delavskih strokovnih in kulturnih organizacijah, pa so sedaj odtrgani od svojih družin. G. Jurij Jeram je zelo ostro nastopil proti vsem, ki širijo neresnične in vznemirljive vesti, in priporočal se bolj močno povezanost vseh borec v okviru družabnih prireditelj. Predlagal je, da bi podružnica čimprej priredila koncert, na katerem bi koroški pevci iz Ljubljane peli koroške narodne pesmi. Izrazil je tudi željo, da bi se vse dobrovoljske, bojovniške, polvojaške organizacije strnile v eno organizacijo pod skupnim imenom, kar je bilo iznešeno že na glavni skupščini LKB v Trbovljah.

V novo upravo so bili izvoljeni: predsednik Lovro Humer, podpredsednik Peter Arnez, I. tajnik Franc Vergelj, II. tajnik Ciril Pogačnik, blagajnik Rudolf Markelj, odborniki: Drago Višnar, Matija Sušnik, Friderik Kern, Jože Homan, Jože Obalk, Valentin Lukan, Pavel Klemenčič in Vinko Žužek. Namestniki so: Pavel Rohlič, Rudolf Kunčič, Jakob Cegnar, Gregor Vister in Franc Zupan. Člani častnega razsodišča: Srečko Čop, Jurij Jeram, Alojzij Furlan, Franc Kelih, Božidar Malešič. Praporščak: Valentin Lukan.

Francoski krožek v Škofji Loki

Škofja Loka, 10. marca. Četudi so prilike, v katerih mora delovati Francoski krožek, danes povsem drugačne kakor pred leti, je bilo vendarle življenje v loškem Francoskem krožku tudi lani prav živahno, kar dokazuje, da ima ta kulturna ustanova dovolj zasidranosti med našimi prijatelji francoskega jezika in naroda. Letna skupščina je bila ob polnočestvini udeležbi članstva snoči v prostori trgoveške gremija. Otvoril in vodil jo je predsednik g. ing. prof. Srečko Šabec, poročila pa so podali za tajništvo g. Ciro Lendovšek, za blagajno gđ. Ilze Hallada, in za knjižnico g. dr. Viktor Kotjančič. Delovanje krožka se je predvsem nanašalo na dva francoska tednja. Predavala sta gg. ing. Konavjev in Janko Sichei. Francoski krožek razpolaga z znatnim številom francoskih knjig, pa tudi revije in ilustracije so na razpolago ne samo članstvu, marveč tudi ostalim ljubiteljem francoskega štiva in to proti malenkostni izposojalnin. V kolikor so razmere dopuščale, je deloval krožek na poglabitvi kulturnih stikov med našim in francoskim narodom, kot posebno uspešni pa so se izkazali konverzacijski večeri. Gostoljubno stredo je našel krožek v prostori trgoveške gremija, kjer so tudi potekali učni tečaj.

Delovanje krožka se v bodoče ne bo izpremenilo. Stopal bo po sedanjih preizkušnih potih, tečaj se bodo ponovili, po možnosti bodo tudi predavanja in izleti, ki naj povežejo člane francoske družbe k še večji družabni skupnosti. Novi odbor je dokaj izpremenjen. Predsednik je prokurist Okrajne hranilnice Ciro Lendovšek, tajnica gđ. Ljilja Lendovškova, blagajničarka gđ. Halladova in knjižničarka g. France Bačič. Članarina znaša 3 din mesečno.

Umetniški lik Hinka Nučiča

Jutri bo slavil 40letnico umetniškega dela v Begovičevi drami »Brez tretjega« s soigralko Viko Podgorsko

Ljubljana, 11. marca.

Nučič je kot igralec markantna pojava, ki se ostro zariše vsakomur, kdor ga je enkrat videl, v spomin. Njegova odrska izredno ugodna zunanjost, lepi glas in velika umetniška darovitost, so mu že kot mladeniču pokazali pot do poklica. S temi svojstvi so mu bili dani vsi pogoji tako za igralca klasičnega kakor za modernega repertoar. Njegov dobro postavljeni in šolani glas je vedno nosilec resničnega občutja. Njegova posebna priložnost v vseh registriranih mu daje veliko sugestivnost. Nučičeva lepa postava, njegov plemeniti, izraziti profil, označba vseh odtenkov duševnih tresljajev, karakteristika oseb, katere ustvarja, vse to so odlike tenkočutnega oblikovalca človeških likov.

Nučič je tipično čustveni igralec. Čeprav obvlada igralsko tehniko kakor redko kdo, vnaša vendar v vsako svojo kreacijo obilnost čustva v lirskih trenutkih in pravi vihar strasti v dramatičnih scenah. Zato je neopozaben v svojih tragičnih kreacijah.

Kadar je treba v psiholoških, naturalističnih dramah dati likom plastične konture, je Nučič prav tako v svojem igralškem elementu. Po svoji naravni, prirojeni težnji, igra Nučič rad blage, plemenite, mirljubne in dobrodušne značaje. V njih prihaja njegova ganljiva čustvenost do polnega izraza. Toda kot pravi, rojeni igralec, umetnik po veri in instinktu, je našel v svojem bogatem registru prav tako potrebne akcente za oblikovanje trdih, neusmiljenih, cinčnih in celo podlih tipov. Presenetljivo je, kako je z vsemi sredstvi zmogel izpremeniti ne samo svojo zunanjost, masko in držo, temveč izražati tudi z glasom invenciozno zasnovane, najmanjšje odtenke. Ta svojstva je pokazal Nučič ne samo kot gledališki, temveč tudi kot filmski igralec nekoč v nemem in nedavno v zvocnem filmu.

Kadar je zato govor o Nučičevih kreacijah, tedaj nikoli ni slišati — sicer dovolj pogostoma grajano napako igralcev najodličnejših, sugestivnih kvalitet —, da je vedno enak.

Ne, Hinko Nučič ne samo da ni vedno enak, on je nasprotno vsakokrat tako različen, da ga človek prvi hip na odru ne spozna.

V teh in takih umetniških lastnostih je skrita tista čarobna moč, ki osvaja. To je tista magija, ki daje gledališču privlačnost in igralcu osebnost; ta se s temi svojimi neobčutljivimi lastnostmi razlikuje od navadnih ljudi in v trenutku svojega življenja na sceni zaživj zvišena nad dru-

gimi. To je vse tisto, kar dela iz človeka umetnika. Skozi vse svoje življenje, ki je bilo polno tegob, žrtv in dela, se je boril Hinko Nučič hrabro in neupogljivo, z ednim orožjem pravega umetnika: vero v lepoto svojega igralskega poklica. In še potem, ko je že zdavnaj zmagal in potrdil svoj sloves kot nesporno močna igralška sila, borbe, žrtve in trpki dnevi niso prenehali. Toda vse to je prenašal v neomajnem zaupanju, da bodo nastopili lepi in veselejši dogodki. In prišli so. In zavoljo teh čudovitih trenutkov, ki jih daje poklic gledališkega umetnika, je treba trpeti veliko gorja, ki je ljudem v navadnem življenju največkrat prihranjeno. Ali to je pač tako in — kakor kaže skušnja — ne more biti drugače.

Eden izmed lepih trenutkov v življenju umetnika Hinka Nučiča naj mu bo njegov jubilej, 40letnica njegovega poštvalnega dela za gledališko umetnost, ki jo je prišel praznovati priznani igralec in režiser zagrebške drame, Slovenec, med svoje rojake. V tem svetlem trenutku, ko bo sredi med nami, naj pozabi na vse zlo, ki ga je spremljalo na težki poti, zaveda naj se, da bodo vsi njegovi tovariši v poklicu, kakor gledališka publika, znali ceniti redko slavo, ki ga je privedlo k nam. Po dolgem času bo spet naša drama pričla Nučičeve kreativnosti in v poslopju, ki ga je odprl on leta 1918, slovenski besedi, bo občinstvo s hvalečnostjo in toploto prisluhnilo utrupi srca, ki bije samo za lepoto gledališke umetnosti.

Vika Podgorska

Hinko Nučič bo igral v Begovičevi drami »Brez tretjega« glavno moško vlogo, medtem ko bo njegova soproga gospa Vika Podgorska, ki je igra režiserja, kreirala glavno žensko vlogo. Ta odlična igralca in glavna opora zagrebškega ženskega ansambla, je osvojila ljubljansko publiko na njenem prvem gostovanju, v glavni ženski vlogi v Krljevi igri »V agoniji«. Njen veliki igralski temperament in intenziteta njene igre, katere najizrazitejša lastnost je vedno navita vzmet živčnosti in čustva, daje Podgorski izrazito noto sodobne žene in igralke. Značilnost njene igre je nadalje močna aktivnost in dramatika ter živa in močna strast. V idealnem soditju združena umetnika Podgorska in Nučič, predstavljata tako na odru kakor v življenju par izredne harmonije. Njuno gostovanje bo dogodek in praznik, ki bi ga ne smel nihče zamuditi.

Ostani in ostani član Vodnikove družbe!

Produkcija igralskih naraščajnikov

Ljubljana, 11. marca

V dramskem gledališču in v šoli režiserja Milana Stribinskaja sta imela avdicijo igralška gojenca Hinko Košak in Anton Potušek. Nastopila sta z monologji in dialogi iz Cankarjeve »Kralja na Betajnovcu«, Schillerjeve »Marije Stuarte« ter Shakespeareove »Hamleta« in »Sna kresne noči«. Tudi v igralskem poklicu se kaže v zadnjem času naraščajoče število kandidatov, toda med njimi so zares sposobni še zmerom izjeme. Stribinskova šola je nedavno predstavila H. Florjančiča, o čigar uspešni avdiciji smo poročali; dodatno se povemo, da je Florjančič med tem že sklenil poizkusno pogodbo z Narod. gledališčem v Splitu za prihodno sezono.

Zdaj smo videli H. Koška, naraščajnika za ljubimke in mlade junaške vloge in A. Potuška za karakterno igralsko stroko. Oba sta fizično za ta cilja usposobljena ter sta izkazala ustrezajočo inteligenco, čustveno pogljobljenost in pristen temperament. Košak ima ugodno pojavo, prijeten glas; treba je še sprostitve, odrske rutine in čim več govorniške vežbe. Potušek se zdi, da je rojen igralec, ki zna že ustrezno označevati svoje osebe in z vidno bistrostjo čisto naravno učinkovati. Njegova govorica je jasna in lepa. Oba mladca igralca bi bila brez dvoma prav dobro uporabna pod skrbnim vodstvom pedagoškega režiserja. Oba kandidata sta resna in vztrajno stremiljena ter sta zbudila v gledalcih dobre nače v njun razvoj ob praksi na odru in kajpak ob vztrajnem nadaljevanju šolanju.

Fr. G.

Koncert ljubljanske »Save«

Ljubljana, 10. marca

Menda si je to pevsko društvo izbralo ime »Save« zato, ker teče Sava deseti veseleje in dosti bolj burno kot zaspala Ljubljana, ob kateri pevsko društvo domuje tam v Štepanji vasi, kamor hoče prineesti volik kos pravega kulturnega življenja. Naj ugotovimo, da živi ljubljanska »Save« krepko življenje, ki pljuska ne samo ob Štepanje, temveč tudi ob Ljubljance, jih drami in kliče na delo.

Kolikor me spomin ne vara, vodi pevski zbor »Save« sedaj že tretje leto g. Venturini Fran, učitelj in kompozit v Ljubljani, ki more biti z uspehi svojega zbora popolnoma zadovoljen. Od lanskega koncerta je napredek očividni. Številčno se je zbor povzpnil na 35 gr, ki so medsebojno lcpo izravnavani in precej enakomerno barvana. Izgovor je skoro vzorno lep, smiselno podajanje posameznih pesmi prav primerno, le čas nekaterih narodnih (Nikdar ne bom pozabil) mogoče prepočasen. Zboru se pozna, da so njegove pevske vaje dobro obiskane, zakaj le z vajami je mogoče doseči tako, da ne rečem zgledno, ubranost kakršno očituje »Save«.

Spored je obsegal od devetih naših skladateljev 16 pesmi. Imena Schwab, Vogrič, Hajdrih, Ipavec, Zirovnik so priznana, Vremšak, Venturini, Mirk in Vrečer pa so na najboljšem potu, da jih pevci ne bodo hoteli pogrešati na nobenem spredru. Naj poudarim, da je Vremškova »Na vasi« izredno posrečena, da bo Venturini s svojim »Vasovalcem« užgal, kjerkoli ga bodo ljudje čuli, da je njegova »Boljarska« pogodila pravi narodni način. Skladatelj Mirk je izdal v založbi Mariborske tiskarne svoje podravske narodne pesmi. Šlišali smo »Ptičjo svatbo«, ki očituje izredno smotno harmonizacijo za tenkočutnost, ki jo zahtevata besedilo in napet. Pevskim društvom priporočam, da sežejo po Mirkovih narodnih, imela bodo z njim veliko veselja in veliko uspeha. Vrečerjeva »Kak

DNEVNE VESTI

— Slovenske zdravnice pri banu. Dosledno zapostavljanje zdravnic pri namestitvah v državnih in banovinskih službah je povzročilo šložen nastop volonter in stažistik za enakopravnost z zdravniki. Deputacija mladih zdravnic se je te dni zglasila pri banu in mu pojasnila položaj in potrebe slovenskih zdravnic. Banu je deputacija izročila spomenico, v kateri zdravnice poudarjajo, da gre za vprašanje, ki zadeva vsvo družbo. Pri podeljevanju služb imajo prednost moški, kar je v nasprotju s načelom enakopravnosti. Zdravnice ne morejo povzročiti brezposelnosti, ker naše zdravstvo potrebuje še mnogo dobrega zdravniškega osebja, da dosežemo raven, katero zahteva sodobna higiena. Pogrešna je razdelitev zdravniških mest in pa kopičenje služb v rokah posameznega zdravnika. Neugotovo je dati šolski možnost do izobrazbe, nato ji pa onemogočiti izkoriščanje izobrazbe. Neutemeljen je očitke, da trpi delo zaradi morebitnih poročnih dopustov poročenih zdravnic. Nihče ne sme in ne more očitati zdravnicam nesposobnost, kar bi edino moglo biti vzrok za zapostavljanje pri plačnem delu. Pri podeljevanju služb naj odloča sposobnost in ne spol in za enako delo je potrebno enako plačilo.

Težnje naših profesorjev. Zastopniki Jugoslovenskega profesorjskega društva iz vse države so se zbrali v soboto in v nedeljo v Beogradu na plenarni seji, na kateri so obravnavali vsa važnejša vprašanja šole in svojega stanu. Iz Ljubljane sta se udeležila seje prof. Fran Grafenauer in dr. Fran Novak. Ob zaključku je bila sprejeta resolucija, v kateri se z obžalovanjem naglašajo težaki gmoletni položaj, v katerem žive poleg drugih uradnikov tudi profesorji. Plenarna seja je pooblastila glavno upravo, da sporazumno z jugoslovenskim učiteljskim združenjem sestavi in objavi izjavo, v kateri bodo izraženi pogledi profesorjev na sedanji njihov nacionalni položaj in na dolžnosti, ki jih jim ta položaj nalaga kot vzgojiteljem in rodoljubom.

Olajšave za uvoz sladkorja iz inozemstva. Na predlog finančnega ministra je ministrski svet predpisal uredbi o oprostitvi obdavčitve uvoženega sladkorja s skupnim davkom in znižanju državne trošarine. Te olajšave veljajo za uvoz 1.200 vagonov sladkorja v Kockah in kristalu. Uvozi ga namerava državna tovarna sladkorja v Belju. Trošarina na uvožen sladkor bo znižana toliko, da ta sladkor ne bo dražji od domačega.

Kongres Združenja geometrov in geodetov. Letošnji kongres geometrov in geodetov je bil v Skoplju, kjer je v nedeljo zaključil svoje delo. Za častnega člana združenja je bil izvoljen profesor univerze v Moskvi Lav Sopotski, zdaj uradnik našega finančnega ministrstva, znani učenjak na področju geodezije, matematike in mehanike. Za predsednika združenja je bil izvoljen katastrofski inženir iz Beograda Sima Miladić. Ob zaključku je bila sprejeta daljša resolucija, v kateri se geometri in geodeti v celoti pridružujejo javnim nameščencem v borbi za zboljšanje gmoletnega položaja. Prihodnji kongres geometrov in geodetov bo v Beogradu.

Lep študijski uspeh. Te dni je bil diplomiran na juridični fakulteti zagrebske univerze mariborski rojak g. Anton Simčič, višji carski kontrolor in vodja carskega oddelka na Planini pri Raketu. Med tem, ko se je pripravljaval na diplomu, je g. Simčič povrh položil še dva izpita — za carinika in za carskega kontrolorja in to oba z odliko. To je pač redka vztrajnost, ki mu je pa prinesla lep in zaslužni uspeh. G. Simčiču iskreno čestitamo.

Izvoz bauksita v Rusijo. V nedeljo zvečer je prišel v Split ravnatelj oddelka za rudo in mineralogijo pri sovjetskem poslanstvu v Beogradu Aleksander Petrovič-Antošin. S podjetjem »Dinara« je sklenil večjo kupčijo za bauksit, s podjetjem »La Dalmatiene« pa za silicij. Prva pošiljka bauksita in silicija bo odposlana v Rusijo te dni s postaje Zlatnik pri Dmrišu.

Letovščinarji iz Madžarske že prihajajo. Iz Splita poročajo, da je prišla večeraj jutrajšva skupina letošnjih madžarskih turistov, ki ostanejo v Splitu 20 dni. Če ne bo novih mednarodnih zapletov, bo letošnja turistična sezona v Dalmaciji še precej ugodna. Največ pričakujejo madžarskih letovščinarjev. Za velikonočne praznike prišle v Split skupina madžarskih avtomobilistov, ki posetijo Trogir, kjer bo odkrita spominska plošča Beli Iv. Letos mine namreč 700 let, odkar se je Bela Iv. zatekel pred Tatari v Trogir.

Slapovi Krke naj postanejo narodni park. Šibeniška občina je naprosila bansko oblast v Zagrebu, naj bi se proglasili slapovi Krke kot turistična znamenitost za narodni park. V dolžini 60 km je Krka polna lepih slapov, med katerimi je sedem velikih vodopadov. To je prava svetovna znamenitost.

Italijanski parniki v naših pristaniščih. V dubrovniški pristanišče je priplul v nedeljo zvečer italijanski parnik »Nemela«, ki krone s tovorom gradbenega lesa v San Giovanni di Medua. V dubrovniškem pristanišču stoji tudi italijanski trgovski parnik »Giuseppe Malogio«. Prišel je iz Metkovića tudi po les, da ga odpelje v isto pristanišče.

Beograjska Filharmonija v Budimpešti. Šnoči je bil v Budimpešti koncert beograjske Filharmonije, ki mu je dirigiral dirigent beograjske opere Lovro Matičić. Na sporedu so bila poleg nekaterih klasičnih skladb še dela skladateljev Hristića in Gotovca, ki so bila tudi prvič izvajana v Budimpešti. Koncert je uspel v vsakem pogledu in Matičičevo dirigiranje in izvedba članov Filharmonije so navzočim pozdravili z navdušenim ploskanjem. Na koncert so prišle številne usledne osebnosti, prišli pa so tudi jugoslovanski poslanci Rašić s soprogo, člani poslanstva, prosvetni minister Homan itd. Po koncertu je madžarski prosvetni minister priredil banket na čast jugoslovanskim gostom in je bilo na banketu izrečenih več prisrčnih zdravic.

Mira Pucova: Obraz v zrcalu. Roman v petih delih. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. 400 strani osmerke. Cena broš. 115 din. v platno vez. 130 din. v polusnje vez. 142 din. — Mlada pisateljica, ki se je takoj v začetku svoje literarne poti s prikupnim pogumom polotila velikega teksta, opisuje v svojem osebnem romanu življenjsko dramo lepe meščanske žene Henriete. Skoraj četrtoletna je zaobsegla pisateljica v tem romanu. Njegov napeti potek ne osvetljuje samo osebnih usod, marveč tudi kos slovenske socialnega življenja pred svetovno vojno, med

vojno in zlasti po vojni. Poleg glavne junakinje Henriete in njenega moža Vitala, poleg Henrijetinih ljubimcev Pavla, dr. Grkovića in Gordana, poleg njene hčere Vite, spoznamo vrsto zanimivih oseb in človeških usod, ki so prikazane prav živo. Citalci z nezmanjšano radovednostjo sledi od začetka do konca zapletanju in razpletanju zgodbe, sreči in nesreči njenih junakinj in junakov. Roman se dogaja v slovenskem gradu, na Dunaju in v Ljubljani ter slika večidel meščansko okolje. Spisan je prav spretno, dejanje se razvija z mnogimi prepričljivimi zapletitvami, značaji so orisani naravno in živo, tako da roman neuganoma mika čitatelja in zabava njegovo domišljijo, obenem pa mu odpira značilne poglede v naše družabno življenje in v človeške duše. Roman, ki je delo nedvomno nadarjene pisateljice, kaže, kam vodi nenastitno hrepenenje po sreči in pohleju po bogastvu. Uvršča se med največje in najzanimivejše literarne stvaritve slovenske žene. Knjigo je okusno opremil slikar Miha Maleš, natisnila pa jo je Narodna tiskarna.

Nov grob. Šnoči je po težkem trpljenju umrla v Ljubljani ga Katinka Primožič. roj. Veber, soproga šolskega upravitelja g. Josipa Primožiča. Pokopnica je bila blaga gospa, ki je živela in skrbeli samo za svoje rodbino. Pogreb bo jutri ob 15.30 z Zal. kapele sv. Andreja k Sv. Križu. Blag ji spomin. Žalujemo naše iskreno sožalje!

Dačvi. Za zimsko pomoč mestnim revšem ljubljanskim ji podaril 300 din g. Mihael Rožanc, Tržaška cesta 21, namesto cvetja na krsto g. Janka Jovana. Dobrotniku izreka najtoplejšo zahvalo odbor. — Za mestne reveže sta podarile 150 din ga. Fani in Ivanka Gestrin namesto cvetja na krsto ge. Karoline Freyerjeve, mestni socialni urad je pa položil na krsto preprost venec. Mestno poglavarstvo izreka dobrotnicama najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo delno oblačno, v jutrnjih urah zmerno hladno. Včeraj je deževalo v Zagrebu, Beogradu, na Visu, v Splitu, Kumboru in Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Dubrovniku 16, v Splitu in Kumboru 15, v Sarajevu 14, v Beogradu 13, v Ljubljani 12,2, v Mariboru 12, na Rabu 10, v Zagrebu in na Visu 9. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,1, temperatura je znašal 1,0, na aerodromu —2,4, v Mariboru —2, na Visu 3, na Rabu 5, v Splitu 8, v Sarajevu 6, v Zagrebu in v Beogradu 7, v Dubrovniku 10, v Kumboru 12.

Nesreče. 32letni delavec France Ciber iz Tomišlja je šel včeraj v gozd, kjer je podiral drevesa. Podžagana smreka pa se je prezdajala nagnila in oplazila Cibra, da je padel in si zlomil levo nogo. — Posestnikov sin Valentin Znidaršič iz St. Vida pri Stični je na slamooreznici rezal slamo. Slamooreznica pa ga je zgrabila za levo roko in mu odrezala prste. — V rudniku v Kočevju je padel na delavca Jožeta Pečnika težak hloď in mu prizadel notranje poškodbe. — Na Vrhniki pa je padel s koleasa mizar Peter Trček z Loga in se poškodoval na glavi.

Sin ubil očeta. V Jesečih pri Somboru je 18letni Josip Sadecki v nedeljo zvečer ubil svojega očeta Mija. Oče in sin sta se sprla in oče je sina ozmerjal, da je brezposeln. To je sina tako razjezilo, da je pogetil iz žepa nož in zabodel očeta naravnost v srce.

Sovražstvo preko groba. V Vrhpolju blizu Djakova so v soboto pokopali Franjo Bauerja in Katiko Maer. Ista škodila pri Slavonkem Brodu pod vlak. Bauerjeva mati je sinovo izvoljenko Katiko tako sovražila, da jo je večkrat dejansko napadla. Nekoč je svojega 19letnega sina v krmi pričo gostov pretelep in zapodila domov. Ko se je pomikal mimo Bauerjeve hiše pogreb nesrečnega dekleta, je škodila fantova mati pred hišo in začela sipati peskov na pokojno dekle in na pogrebe.

Legar v vojvodini. V občini Srbobran se je pojavila epidemija legarija. Zbolelo je že več sto ljudi. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se epidemija zajezí.

Samomor. V Somboru se je včeraj ustrelil obrtnik Anton Suder. Vzrok samomora ni znat, vse pa kaže, da je šel Suder v smrt zaradi težkih gmoletnih razmer in domačih razprtij.

Na koruzno zrnce napisal tri očenase. Mornar Nikola Barbarić iz Dubrovnika je na koruzno zrno napisal tri očenase. Pred tremi leti je v knjižnici 15 x 2 cm napisal vse besedilo knjige »Jeta Stjepana Radića«. Nekaj mesecev pozneje je napisal najmanjšo knjižico na svetu 8 x 10 mm in v njo je spravil vse besedilo naše ustave. Zjaj je pa napisal na formatu 60 x 60 mm vse zgodovino Jugoslavije, obsegajočo 1.300.000 besed.

Iz Ljubljane

—lj Umrla so v Ljubljani ob 28. februarja do 6. marca: Ravnihar Terezija, roj. Tavcar, 73 let, vdova železn. uslužbenca; Kraker Uršula, roj. Leskovec, 79 let, vdova poštnega poduradnika; Simonič Uršula, roj. Mavrič, 80 let, vdova železn. v p.; Geiser Josip, 53 let, akviziter; Turnšek Stanislava, 9 mesecev, hči posestnice; Toplikar Ivan, 84 let, višji polic. nadzornik in p.; Celar Jožefa, roj. Grašič, 70 let, vdova čevljar. mojstra; Abunar Jožefa, 45 let, zasebnica; Jovan Janko, 62 let, veletrgovec; Galjot Cecilija, roj. Vidovič, 51 let, žena delavca in pletilja. Savlje; Suyer Helena, roj. Petrič, 75 let, žena odvotnika; Freyer Karla, roj. Kopřiva, 71 let, vdova poštnega nadkontrolorja; Gajšek Anton, 58 let, uradnik drž. žel. v p.; Klimek Cecilija, roj. Hrnčir, 53 let, vdova trgovca. — V ljubljanski bolnici so umrli: Božić Irena, 1 leto, hči skladateljice; Krejč Marija, 66 let, zasebnica, Svetje; Brajer Rafael, 6 mesecev, sin delavca. Rožni Vrh, ob Trebnju pri Novem mestu; Seme Matjež, 76 let, žel. uradnik v p.; Pastek Marija, roj. Resman, 50 let, žena žand. narednika v p. Rožna dolina; Poček Ana, 6 mesecev, hči cestarja, Adlešič pri Crnomlju; Škrubel Anton, 61 let, poročnik. Konjski vrh, obč. Luče; Struna Olga, 7 let, hči kočarja, Bojani vrh, obč. St. Ana; Kos Franc Bojan, 41 let, trg. zastopnik; Kolnik Marija, roj. Drešek, vd. Zsanjar, 77 let, vdova posestnika; Kotnik Ludvik, 63 let, fotograf; Rižner Agata, 50 let, žena uradnika. Vrhovci, obč. Dobrova; Branc Jedert, 60 let, užitarica, Gori pri Kranjski gori; Panjan Drago, 17 let, klep. vajenec. Črnomelj; Kramar Marija, rojena Železnikar, vd. Modic, 76 let, zasebnica;

Iz Kranja

— Kondor razstavlja. Mnogo občinstva je že posejilo svojevrstno razstavo karikaturn, ki je našega rokaja iz Prekmurja stala 15 let dela v 36 državah na treh kontinentih. Ker bo razstava v nedeljo 16. t. m. ob 13. uri zaključena opozarjamo na posej.

— Ljudska univerza priredi v četrtek ob 20. v gledališki dvorani narodnega doma zanimiv večer, na katerem govori univ. profesor g. dr. Rebek o aceticilenu-moderni surovini. Po predavanju bosta predvajana dva zvočna filma pod naslovom »Kemija v službi človeštva«. Blagajna bo odprta eno uro pred pričetkom. Vstopnina znaša 4 in 2 din.

Snežne razmere

Poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru ter SPD 11. marca 1941

Kranjska gora 810 m: —4, jasno, 60 cm snega, srenec
Podkoren 800 m: —1, jasno, 70 cm snega, srenec
Pokljuka 1300 m: —5, jasno, 180 cm snega, srenec
Dom na Kofcih 1500 m: —1, jasno, 180 cm snega, srenec
Bohinj-Zlatograd 530 m: —1, jasno, 30 cm snega
Dom na Korni 1520 m: —3, jasno, 355 cm snega, srenec
Triglavska jezera 1683 m: —4, jasno, 310 cm snega, srenec
Do mna Kravcu 1700 m: —3, jasno, 190 cm snega, srenec
Kofa na Veliki planini 1538: —2, jasno, 170 cm snega, srenec.

Plemenito delo za revno mladino v Celju
Uspešno delovanje Drž. krajevne zaštite dece in mladine

Celje, 8. marca. Državna krajevna zaštita dece in mladine v Celju je imela v četrtek zvečer redni občni zbor v Narodnem domu. Predsednica ga. Ela Kalanova je v začetku orisala pomen delovanja odbora zaštite in pozvala navzoče k intenzivnemu sodelovanju pri izvrševanju obširnih nalog v korist uboge celjske mladine. Predsednica se je navzočemu županu zahvalila za naklonjenost, ki jo mestna občina izkazuje zaštiti.

Fajnik, šolski upravitelj v p. g. Janko Kramer je v svojem poročilu omenil, da je krajevna zaštita, ki stopa v 33. leto svojega plodonosnega delovanja, najstarejše humanitarno društvo v Celju. Zaštita je priredila lani na cvetno nedeljo uspešno prodajo zelenih oljk in barvanih butar. Poleg podpore banske uprave in mestne občine so bili edini viri dohodkov razna darila, članarina in prostovoljni prispevki. Zaštita je priskočila na pomoč povsod, kjer koli je bila naprošena, da pomaga revni deci. Glavno delo je osredotočeno na miklavževanje za revne otroke, ko je naklonila vsem štirim celjskim narodnim šolam nad 15.000 din gotovine ter blago za obleko in obutev. Nad 200 otrok je bilo obdarovanih s čevlji, z blagom za obleko, perilom, nogavicami, rokavicami in čepicami. K tej akciji je celjska vojaška godba še posebej prispevala 3000 din. Zaštita je posušila marsikatero solzo z lic mater, ubogi mladini pa je pripravila mnogo veselja in zadovoljstva.

Iz Celja

— Zanimivo gostovanje v celjskem gledališču. Znana Klajčeva gledališka družina iz Beograda bo gostovala drevi ob 20. v celjskem gledališču in uprizorila Kočičevo učinkovito dvodejansko »Jazbec pred sodiščem« ter Nušičev enodejanski »Muh« in »Anafabet«. Predstava je izven obnove, Vstopnice so v predprodaji v Sloimškovi knjigarni.

—c Gori! V petek zvečer je v Tiemeju pri Celju zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Stora. Ogenj je bil odvidno podtaknjen. V nedeljo okrog 23.30 pa je nastal ogenj na podstrešju hiše Emerica Santla v Tovarniški ulici v Gemberju. Neka stranka, ki stanuje na podstrešju, je preveč zakurila železni štedilnik. Dimnik se je zaradi tega tako razgrel, da se je vnel strešni tram. Kmalu so prispeli celjski gasilci, ki so s sodelovanjem domačinov hitro pogasili ogenj. ki se je bil že močno razširil. Škoda znaša okrog 2.000 din.

— Novi predstojnik mestne policije v Celju gosp. Milan Wohinz, ki je služboval doslej kot komisar na Jesenicah, je v nedeljek prevzel svoje posle.

— Tragična smrt. V petek okrog 16. je neznan avto na cesti na Polulah pri Celju povozil starejšo, slabo oblečeno žensko in ji prekal lobanjo. Ponesrečenko so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v nedeljo izdihnila. Njene identitete še niso mogli ugotoviti.

—c Vlomilec povzročil 10.000 din škode. V noči od sobote na nedeljo je bil izvršen drzen vlom v garažo g. Viljema Sulgaja, mehanika in lastnika avtomobilov na Cesti na grad v Celju. V garaži je bilo spravljanih več osebnih avtomobilov. Vlomilec je odnesel več predmetov, med njimi tudi kolekcijo nekakega trgovskega otčnika, in nekaj tapet, ki jih je izrezal iz avtomobilov. Škoda znaša okrog 10.000 din. Po sledovih scdijo, da je stopil vlomilec po svojem dejanju k bližnji Volaalni in zaglal nekaj ukradenih predmetov v narasli potok.

—c Celjski šahovski klub priredi v sredo 12. t. m. v klubskih prostorih kavarnae »Evrope« mesečni brzni turnir za drugo moštvo.

—c Težnje slikarskih mojstrov. V nedeljo je bil v Celju občni zbor Zveze sobnih in črkoslikarjev dravske banovine. ki se ga je udeležilo 24 delegatov. Občnemu zboru je predsedoval g. Stojan Holobar iz Celja. Izvoljen je bil nov odbor s predsednikom g. Josipom Marnom iz Ljubljane na čelu. Zborovalci so soglasno sklenili povišanje cenika sobnih in črkoslikarskih del za 30%. Razpravljali so tudi o sklenitvi kolektivne pogodbe, ki naj jo izvede zveza. V posebni resoluciji zahte-

valjo novelizacijo obrtnega zakona, ustanovitve gospodarskega sveta s sodelovanjem obrtnikov, zatiranje šušmarstva in uvedbo starostnega zavarovanja obrtnikov.

—c Dimnikarski pomočniki so zborovali. V poslopiu Delavske zbornice v Celju je zborovali v nedeljo organizacija dimnikarskih pomočnikov za dravsko banovino. Zborovanja se je udeležilo mnogo članov. Soglasno je bila sprejeta resolucija, ki vsebuje naslednje zahteve: Cimprei naj se uredi delovno razmerje, ki danes nikakor ni v skladu z zakonom. Plače dimnikarskih pomočnikov je treba zvišati, ker so še vedno iste, kakor so bile pred draginjo. Oblastveno predpisane minimalne mezdle malokdo upošteva. Povečati je treba število dimnikarskih okolišev in m. dr. ustanoviti v Celju še dva dimnikarska okoliša.

—c V celjski bolnici je umrl 44letni sin kočarice Alfonz Sigl iz Negenja pri Rogški Slatini.

—c Tlakovanje hodnika za pešce ob Mariborski cesti v Gaberju se od ponedeljka spet nadaljuje. Sedaj betonirajo hodnik od Askerčeve ulice v smeri proti Školskemu domu, potem na bodo hodnik asfaltili.

—c Nesreča pri slanozemci. V Celju vasi pri Breščah je slanozemica v soboto zgrabila 40letnega posestnika Avgusta Novaka za desno roko in mu odrezala štiri prste. Novak se zdravi v celjski bolnici.

—c Umrla sta v celjski bolnici v nedeljo 80letni upokojeni rudar Franc Katič iz Petrovč in ponedeljek na 50letni čmarar Peter Drobež z Vranskega.

Iz Novega mesta

— Občni zbor Očipševalnega in tujskoprometnega društva v Novem mestu bo jutri 12. t. m. ob 19.30 v sejni dvorani mestne posvetovalnice.

— Pes ga je popadel. V vas Praproče je prišel iskat dela 41-letni brusar Lakole Jože, dema iz Gaberja na Primorskem. V vasi ga je pa popadel hud pes, ki ga je ugriznil v levo nogo, kjer mu je odtrgal skoraj vse meče. Mož je moral v bolnico.

Borzna poročila

Curih, 11. marca. Beograd 10, Pariz 7, London 17.10, New York 431, Bruselj 69, Milan 21.70, Madrid 37.50, Amsterdam 229, Berlin 172.50, Stockholm 102.575, Oslo 98.50, Kopenhagen 83.50, Sofia 425, Lisabona 17.255, Budimpešta 85.50, Atene 300, Carigrad 337.50, Bukarešta 200, Helsingfors 875 Buenos Aires 98.50.

V PRENOČISCU

Gospod krčmar pridite brž v mojo sobo, pritožiti se moram...
— Nimam časa, vino pretakam. Toda prašek proti stenicam najdete v prealčku.

Zahvala

Vsem, ki ste ob priliki smrti naše ljubljene soproge, mamice, stare mamice, tašče, tete itd., gospe

Helene Suyer
roj. Petrič

z nami sočustvovali, ji podarili toliko krasnega cvetja ter jo spremili na njeno zadnji poti, naša najiskrenejša hvala.

Maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi sv. Petra dne

13. t. m. ob 7. uri zjutraj.

LJUBLJANA, dne 11. marca 1941.

Rodbine:

dr. Suyerjeve in dr. Kavčnikova

Psihološki nasveti za srečo v ljubezni, službi in družbi...

„Moj fant“

Čut odgovornosti je prav močno razvit. Vedno in povsod gleda predvsem resno in težko plat življenja in dogajanja v njem. Drugače je dober odkriteljski duh s prav blistrim, naglim razumevanjem ter je poln originalnih misli in pogledov na svet in življenje ter v zvezi s tem malo podvržen mistiki in neki svojevrstni religioznosti. Aktivnost in vodilno uestvovanje na kakršnem koli verskem ali sorodnem področju kakor tudi v pravnih problemih ga vodi k uspešnemu spopolnjevanju samega sebe.

„Nezvesta“

Dekle ima nagonsko-strastno naravo s precej živahnim srcem in čustvi. Iz pisave je razvidno, da resno poizkuša s samopremagovanjem obvladati svojo burno in kipečo vihravost, a jo ta borba s samo seboj, ker jo izvajata na napačni podlagi in z zgrešenimi odnosi (polna je predsodkov) vodi le v popolno živčno razkrojenost.

„Ptujski grad“

Mnogo resnega hotenja je v tej osebi, ki je sicer mirna ali vsaj k mirnosti, uravnoteženosti in tehnosti usmerjena. Polna je zadržanosti, odpornosti in strogosti. Duh z razmišljanjem jo vodi k ustvarjanju iz same sebe.

„Čudovito bitje“

S svojim sigurnim in izredno preprečevalnim nastopanjem ima ta oseba prav velik vpliv na svojo okolico ter na ljudi, ki so lahko ali praznoverni, pobožni, religiozno ali filozofsko usmerjeni ter jih popolnoma nadvlada. Sodelovanje s takimi osebnimi lahko vodi k resnično višjemu in lepšemu notranjemu življenju ali pa tudi — in to je v tem slučaju bolj verjetno — k bolj čustveno zmeščenim in nerealnim življenjskim načrtom.

Če razum in zdrava kritičnost sta nujna predpogoja za vsakogar, ki se druži s takimi osebnimi.

„Poklic“

Sposobni ste izpolnjevati istočasno dva poklica ter deliti svoj čas in svojo pozornost na več področjih. V teku nekaj mesecev boste zamenjali svoje dosedanje poklicno uestvovanje z novim, ki vam bo nudilo možnosti neverjetno naglega razvoja in dviga na vodilno mesto.

Obvladajte se v vseh primerih ter strogo pazite na simpatično zunanost in finešo. Na tem področju največ grešite in to vam je bila največja ovira v dosedanjih stremiljenjih.

„Dama“

Precej romantičnega razpoloženja in smisla za idealno ljubezen. Prav rada se igra s svojimi in ljudskimi čustvi. V vsem njenem ravnanju se ponavlja tendenca za ločitvijo in raztrganjem prijateljskih vezi, in sicer vedno nenadoma in nepričakovano, deloma je vzrok v njenem pomanjkanju smisla za družabno sodelovanje, deloma pa je vzrok v vašem pretiranem stremiljenju po nadvladi in podreditvi drugih vaši svetli volji.

„Fantič“

Mnogo neizgrajenosti, prav šibka volja in moralno vrednotenje polno nezdavnih motenj ter vplivov neprimernega okolja. Do vas nima še razčiščenega odnosa. Grafološka analiza njegove pisave jasno ugotavlja, da niti najmanj ne misli in ne čustvuje tako, kakor je to z besedami napisal. Izredno pretvaranje in spretna igra drugačne vloge, kakor je njegova resnična notranjost.

„Venera“

Ona vas ljubi in tudi prav močno ceni. Ne zna pa tega na zunanjo pokazati, deloma se tudi sramuje, biti popolnoma odkrita. Po astrološkem študiju smo ugotovili, da bo letošnje leto poteklo brez večjih nepravil in težav, ki sicer vedno bolj groze večini.

„I. L. 17“

Malo preveč občutljivi ste in radi padate v močna čustvena razpoloženja. Drugače radi napovedujete in vplivate na svojo okolico, zato se vas vaši otroci branijo. Poizkušajte si na novo urediti družinski skupnost ter se otresite vseh črnih misli. Nadloge in nepravilne spremembe v teh dneh prav vse ljudi in tudi vi ne morete biti izjema. Zato pa: glavo pokonci!

„B. Ž. C. B.“

Vašemu dekletu se le junaško približajte ter ji dajte razumeti, da jo ljubite. Nobeno dekle se ne bo lepega fanta branilo. Več korajžne živahnosti!

„Zlatko in Snegulčica“

Med vama je precej srčnega razumevanja in harmonije, dasi odnosi niso povsem normalni. Zlatko ljubi spremembo in ljubezni in vodilno mesto. S svojo vztrajno pridnostjo se bo priboril do uspeha.

Snegulčica je bila v mlajših letih precej vihrava, neurejena in črnogleda. Sonce zadovoljstva pa polagoma vzhaja na njenem obzorju. Življenje bo vedno lepše in prijetnejše.

„6. maj“

Žal med vama ni močna trajnejša harmonija. Preveč različna značaja sta. Vaš fant je idealist, poln velikih in svojevrstnih idealov. Nima pa dovolj smisla za trajne ljubezenske odnose.

Vi imate mnogo prav dobrih lastnosti. Ljubite nežnosti in poklone. Vaš strasten temperament pa prinaša z ljubosumjem disharmonije. Harmonizirajte boste še najbolje z onimi, ki so rojeni v začetku aprila ali decembra.

„Zakaj niste srečni?“

Vsak je sam svoje sreče kovač, tudi vi! Čemu vedno brskate po neprijetnih spominih? Čemu vedno stokate in delate čemer obraz? Takšni ljudi se res vsi izogibajo! Hočete srečo? Potem meh in dobro voljo v srce in oči, glavo pokonci in prijaznost na vse strani. Prinašajte vsem veselje in vsi vam ga bodo vračali!

„In moj odgovor?“

Zakaj se niste objavili odgovora na moje vprašanje? Mnogi se ne drže naših navodil, zato jih še enkrat objavljamo. Pošljite nam: 1. točne rojstne podatke zase in za vse osebe, za katere vprašujete; 2. točno označbo poklica, izobrazbe ter rokopolov; 3. točen in obširen opis zadeve, za katero želite nasvetov; 4. toliko kuponov z zadnjo številko, kolikor vprašani stavite. Kdor je te pogoje točno izpolnil, prejme v kratkem odgovore. Žal moramo biti zaradi ozke odmerjenega prostora kratki in jedrnat.

V svojih pismih bodite iskreni ter brez skrbi zapeljite svoje težave, le tako vam lahko v celoti ustrezemo v naših nasvetih.

Zbor četnikov dravske banovine za predsednika ljubljanskega pododboru udruženja je bil ponovno izvoljen Edo Roš

Ljubljana, 11. marca

V nedeljo dopoldne je imelo Udruženje četnikov dravske banovine, pododbor Ljubljana, svoj redni letni občni zbor, ki so se ga udeležili tudi zastopniki poverjeništev in številnih bojnih organizacij. Občnemu zboru je predsedoval dosednji poslovodni podpredsednik Roš Edo, ki je po pozdravu predlagal, da se pošlje vdanostna brozjavka Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljevskemu domu, s katero četniki izražajo svojo popolno vdanost in drugo brzojavko ministru vojske in pomorice armijskemu generalu Petru Pešiču z izrazi vdanosti in vedne pripravljenosti v obrambi domovine, kar so vsi prisotni z navdušenjem sprejeli.

V svojem govoru se je predsednik spomnil bratov četnikov, ki so padli na bojnih poljanah, nakar so jim zborovalci zaklicali trikratni »Slava!«. Omenil je še brate četnike, ki se niso mogli udeležiti današnjega občnega zbora, ker jih je klicala dolžnost domovine.

Nato je poročal o dosedanjem delu, zlasti glede naše mladine, ki jo moramo vzgojiti tako, da bo res prava naslednica svojih slavnih prednikov, bratov četnikov, padlih za svobodo svoje domovine. Vsak četnik se mora zavesti, da je čuvár naših meja in veran zaščitnik naših domov, zato mora stati zvesto na straži ter z najbudnejšim očesom motriti vse ter tako čuvati ne le narodno lastnino, ampak tudi nesmrtno slavo četnikov in naše slavne nepremagljive vojske. Zato moramo četniki skrbeti tudi za trdno medsebojno povezanost, zlasti v današnjih resnih časih, za kar pozivamo ves jugoslovanski narod, da v slučaju potrebe brani kakor en moč vsako ped naše svete, s krvjo priborjene zemlje, ker kar je naše, si ne pustimo vzeti nikdar in od nikogar! Mi četniki, nacionalisti, borci svobode, hočemo ostati zvesti svoji svetli prisiği, pa naj se zgodi karkoli. Svoje ga kralja Petra II. in svoje domovine ne bomo zapustili nikdar!

Tajnik Masle Ivan je podal poročilo o poslovanju organizacije. Omenil je težaven položaj in nekatere ovire. Četniki so jih niso ustrašili, ampak so šli pogumno in neumorno na delo za kralja in domovino ter pobijali povsod malodušje, razburilive vesti in skušali še bolj krepiti narodno samozavest, tako da bi imel ves narod vedno pred očmi le: zmago ali smrt! Radi nastalih nenadnih zaprek so izostali sestanki ter so bili le štirje, kljub temu so se pa odborniki zbrali na 21 odborovih sejah. Četniki so se udeležili odkritja spomenika pok. Viteškemu kralju Aleksandru I.

Delo kranjskih Kolašic

Kranj, 10. marca.

Ob koncu preteklega leta je imela agilna podružnica Kola jugoslovanskih sester v Kranju, ki je najstarejša med postratinami, pregled dela, ki izkazuje veliko požrtvovalnost v delu za svoje bližnje, zlasti še za mladino in družine s številnimi otroci. Letošnjemu zborovanju je prisostvovala tudi delegatinja matičnega društva ga. Majaronova. Iz poročil odbornic je razvidno, da je delo obsegalo v veliki meri pomoč socialno šibkim slojem. Ob raznih prilikah se je obdarovalo preko 100 rodbin in nad 350 posameznikov. Gotovo je, da je bilo treba za vse obdaritve požrtvovalnega nabiranja in dobro organiziranih božičnic itd. Naše agilne kolašice so se v ta namen sestale na večih sejah in sestankih in organizirale n. pr. materinski dan, božičnico, v šoli pa skrbela za dodelitev mleka revni šolski mladini. Za Veliko noč je bilo obdarovanih 37 rodbin in 67 samskih oseb. Ob priliki materinskega dne je bilo izkupička tega dne obdarovanih 51 mater z živežem. Ob priliki božičnice je bilo obdarovanih 230 učencev in učenec domače ljudske in meščanske šole in stražiske ljudske šole z nekaterimi gimnazijci. Ob tej priliki je bilo obdarovanih z živežem in blagom 74 rodbin in 63 samskih oseb. Denarno podporo pa je prejelo 9 oseb.

Razumljivo je, da so za vse te obdaritve bili potrebni ogromni denarni stroški, ki jih društvo samo ne bi zmoglo, saj je že sam prispevek za mleko na obeh ljudskih šolah znašal skoraj 4000 din. Upoštevajoč prizadevanje širokega občinstva in nekaterih industrij, ki so se z razumevanjem odzivale akcijam Kola jug. sester in na ta način pripomogle do lepših uspehov, je bilo mogoče izpeljati vse obdaritve. Na koncu se je ponovno izvolila predsednica ga. Sirčeva iskreno zahvalila vsem darovalcem in izrazila upanje, da bodo dobrotniki prispevali na pomoč potrebnim tudi v bodočnosti.

ŠAH

— Iz Čšk. Drevi ob 20. bo v »Zvezdi« zbranje in pričetek glavnega turnirja za prvenstvo Centralnega šahovskega kluba. Drugo moštvo Čška bo nastopilo s ŠK Triglavom v matchu na osmih deskah. Na prvenstvenem brzoturnirju 4. t. m. je zmagal Puc pred Škrljič, Sorlijem, Arri-glerjem, Hermanom itd.

govarjali tudi v zasebnih pismih, če nam v nujnih in res važnih primerih bomo odprilo znanko za stroške. — Radovednežem bomo dogovarjali le, če nam bo preostajal čas. Naš namen je namreč, pomagati onim, ki so naših nasvetov in pomoči res potrebni.

Svoje pismo naslovite v zaprtem ovitku na naslov: Uredništvo »Slovenskega Naroda«, psihološki nasveti, Ljubljana, Knašljeva ul. 5.

Psihološki nasveti Kupon št. 13

V Ljubljani ter odkritja spominske plošče dobrovoljcu Mihi Čopu. Priredili so tudi nekaj izletov in proslav, zlasti pomembno »Krstno slavo« z nadvse lepim sporedom.

Tudi v streljanju so se četniki prav pridno vežbali ter so imeli v prav kratkem času 39 strelskih vaj. Uspeh je bil zelo dober, kar je pokazalo nagradno strelsko tekmovanje, ki je bilo dne 9. februarja letos.

Končno se je tajnik še zahvalil vsem dobrotnikom organizacije, kakor tudi uredništvu »Slov. Naroda« in »Jutra«, ki sta bili četnikom vedno naklonjeni. Pozival je še bodočo upravo, da posveti strelskim vajam še večjo pažnjo ter gre tudi v naprej pogumno in borbeno na delo za kralja ter zedinjeno in nedeljivo Jugoslavijo, tako da se ne bodo četniki strašili nikoli in nikogar, temveč brez strahu pregazili vse zapreke z geslom: Svoboda ali smrt!

Blagajnik Poljšak Rafael je nato podal poročilo, ki izkazuje dohodkov 10.161, izdatkov pa 8700 din, tako da je ostalo v blagajni še vedno 1461 din čeprav si je organizacija nabavila precej inventarja.

V imenu nadzornega odbora je podal poročilo preglednik Vacik Evald, nakar so bile volitve in je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Roš Edo, podpredsednik Loboda Vinko, tajnik Masle Ivan, blagajnik Stanko Ludvik, praporščak Mežnar Ludvik, revizorji: Knaus Joško, Vacik Evald in Pičulin Ivan, odborniki: Poljšak Rafael, Božič Ivan in Emer Franjo.

Izvoljeni predsednik Roš Edo se je zahvalil za zaupanje, nakar je pozval vse, da skupno z našo slavno vojsko čuvamo svobodo Jugoslavije ter da naj nikdar ne pozabimo oporoke kralja Mučenika: »Čuvajmo Jugoslavijo!«

Pierre Carraux: Gospodar teme Gledališče mladih je uprizorilo v frančiškanski dvorani sodobno detektivsko komedijo

Naslov komedije, ki jo je napisal švicarski avtor iz življenja londonske policije, je zagoneten. Zato vzbuja morda radovednost. Gospodar teme. Kakšne teme? Ali nastopi hudič, ki je vendar najbolj priznani gospodar teme? — Ne, tema je, kadar se izključno električna razsvetljava zato, da nekdo lahko krađe. In ta tat je »gospodar teme«.

Tako se mističnost, tajinstvenost in zagonetnost razblijni v banalnost. Ostane le še vprašanje: kdo je tat. Pa se izkaže v teku druga drugi podobnih sedmerih slik, da je tat, ki ugaša svetilke, policijski uradnik, ki je ves čas pomagal zalotiti tat. Če bi bilo zanimivo in originalno prikazano, kako »gospodarja teme« razkrinkajo, bi bil za izpremembo zadovoljen celo z duhovito detektivko. Ali švicarski dramatik niti približno ne zna ustvariti dejanja in značajev, kakor jih poznamo z imeni Conana Doylea, Sherlocka Holmesa ali Arsena Lupina.

Silno obrabljeno in neslano je, predstavljati uradnike londonskega Scotlanda Yarda kot bedake in slepce. Pa čisto šablon-sko, iznova kazati zasebnega detektiva, ki v svojem policijskem amaterstvu zgolj za lastno zabavo po iznajdljivosti in bistroumnosti nadkriljuje vse poklicne policiste. Vse to je torej močno zastarelo, prav nič več mikavno, ob zaključku naravnost medlo in popolno razočaranje.

Razložek je samo v tem, da so bile take detektivske komedije pred trideset leti bolj in krepkeje napisane v treh dejanjih, zdaj pa smo morali gledati kar sedem slik.

Skoda truda, ki ga je imela Tuši Raj-

nerjeva s to plitko komedijo, ko jo je prevajala. Delo je opravila dobro. Opozoril pa bi jo, da je »sigurno« grda izposojenka za gotovo, zanesljivo in da je »slučaj« drugo kakor »primer«.

Sintič Zvonimir je stvar izrežiral ob zelo nedostatnih sredstvih in z dekoracijami Fr. Scagnetija, ki so prostore za silo nakazovale. V 1. sliki na levi in na desni so rebusi, okna brez stekel, a tudi nadalje je več takih »sodobnih« nerazumljivosti ozir. nesmislov. Ze stvarno ima torej Sintič velike ovire, a še večje so v osebnosti.

Polic. nadzornika je igral A. Češko že z neko rutino, toda preveč enolično z vedno enako nervozo, istim glasom in vedno istim beganjem po odru. Trije polic. uradniki in zlasti general, ravnatelj se še niso povzpeli niti do stopnje diletantov. Morda se razvije v igralca E. Frelih, ki je igral zadovoljivo zlatarja, T. Ponikvarjeva, ki je z epizodo pokazala naravno komiko, pa oba slugi (Lovišek in Sintič), ki sta ustrezala in ulogi individualizirala.

Resnično sposobna igralka je Tuši Rajnerjeva, ki je tajnikovo prav dobro posebila z mirno, uglajeno igro, lepo, jasno govorico in z vsem svojim nastopom dokazala okus in kulturo. Poleg nje smo radi gledali H. Florjančiča kot detektiva Toma, vidno vzvišenega nad okolico. Želel bi si le več živahnosti in zlasti očarljive pri-kupnosti. Florjančič je brez dvoma talent, ki se bo z rutino razvil.

Dvomljivo je, ali ima to Gledališče mladih spričo vidne revščine v osebju sploh vsaj nekaj pogojev za razvoj. Danes pa se s Sentažakobčani niti približno ne more vzporejati.

Fr. G.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo tužno vest, da je po mukopolnem trpljenju poklical Vsemogočni našo dobro, zlato ženo, mamičo, staro mamičko in teto, gospo

Katinko Primožič, roj. Veber

soprogo šolskega upravitelja

prevideno večkrat s tolažili svete vere, dne 10. marca ob 18.30 uri v boljše življenje.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo 12. t. m. ob 14. uri popoldne z žal. kapele sv. Andreja, k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

LJUBLJANA, dne 11. marca 1941.

Zalujoči: JOSIP — soprog; LOJZE, učitelj — sin; JOŽICA, poročena KLARER, SILVA, učiteljica — hčerki; IVAN KLARER — zet; ALMA, roj. KOŠTIAL — snaha; VLASTA, JOŽICA, vnukinji in ostalo sorodstvo

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekilci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

CEVLJE

v modri in kvaliteti dobite v trgovini »EDO«

Prešernova 48. 14. T.

OGLASUJTE

male oglase

„Slov. Narodu“

ker so najcenejši

SPET BOSTE MLADI, KREPKI IN PREROJENI

če boste stalno uživali

»AMBROZEVO MEDICO«

Dobite jo le v »MEDARNI«, Ljubljana, Židovska 6. 13. T.

MOSK

PRI ŽIVOSTI

SLABOSTI

poskusite Okasa

Originalno 110.— din

Dobro se v vaši izkušnji

Pa boste polnopravni zdravnik

Polnopravni zdravnik

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

»Okasa«

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

CVETLIČNI MED

sortiran, kupite vedno najceneje v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ul. 6. 16. T.

KUPIM MOTOR

v brezhibnem stanju do 200 cm³ za gotovino do 6000 din. Teran Mirko, Bistrica 1, p. Podbrezje — Podnart. 620

JEKLENKE

ki se potrebujejo za plin metan za pogon motorjev, kupimo. Parna žaga Rog, Podstenica, p. Toplice na Dolenjskem. 625

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PRODAM HIŠO

v kateri se izvršuje stalno pekarska obrt, z vsem inventarjem. Hiša obstoji iz 4 stanovanjskih sob, kuhinje, kompletne pekarske delavnice in drugih pritliklin. Cena din 100.000. Ponudbe enaslovite na: Roza Bajc, pekarnja v Mirni na Dolenjskem. 619

ENOSTANOVANJSKA HIŠA

s tremi sobami in pritliklinami, podkletena, pred 10 leti zgrajena, s cca 200 kv. m vrta, tik državne ceste pri Brežicah, naprodaj za ceno din 60.000.— Vprašati na naslov: Anton Vidočič, Sv. Peter v Sav. dolini. 624

SLUŽBE

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

UPOKOJENCA

samskega, vajenega vrta, takoj sprejem. Naslov pove uprava 628

Lepa nevesta pripoveduje, kako je našla LEPOTO IN SREČO

„Še pred mesecem dni sem bila, neznanatna in neprivlačna“
pravi gospa G...

»S 25 leti sem se začela bati, da bom obseдела. Mnogo sem hodila po plesih, a moški, tako je kazalo, me niso opazili. Neka »tateljica, ki se je bila šele pred kratkim, poročila in ki je bila mlajša od mene, mi je zaupno povedala: »Če hočeš, da se ti bodo divili moški, moraš predvsem imeti svežo, čisto kožo in lepo polt. Polkusi tale preesnetljiv recept za lepoto...« In danes mi Vlado pravi, da ga je prav miš sveži, deklislo silajni izgled najprej privlačil.

Glejte, kako sem ravnala: vsako noč sem uporabljala rožnato kremo Tokalon, hrano za kožo. Ta krema vsebuje dragocen ekstrakt kožnih celic, ki ga je iznašel neki dermatolog svetovnega slovesa. Ta krema hrani in lepša kožo, ko spite. Zjutraj sem uporabljala belo, ne masno kremo Tokalon. V nekaj dneh je moja koža napravila svežo, čisto in velurno gladko. Razširjene pore, zajecladi in pege — hitro izginile!

Ali v AS moški amatrajo za privlačno, zapeljivo? Če ne, potem se danes poskrbite, da olepšate svojo kožo, da svoji polti daste novega življenja in privlačnosti s kremo Tokalon za hrano kožo. Ne samsajite kremo Tokalon s navadnimi kremami za obraz, ki ne vsebujejo nikakih življenjskih elementov za hrano kože.

Makulturni papir

preda

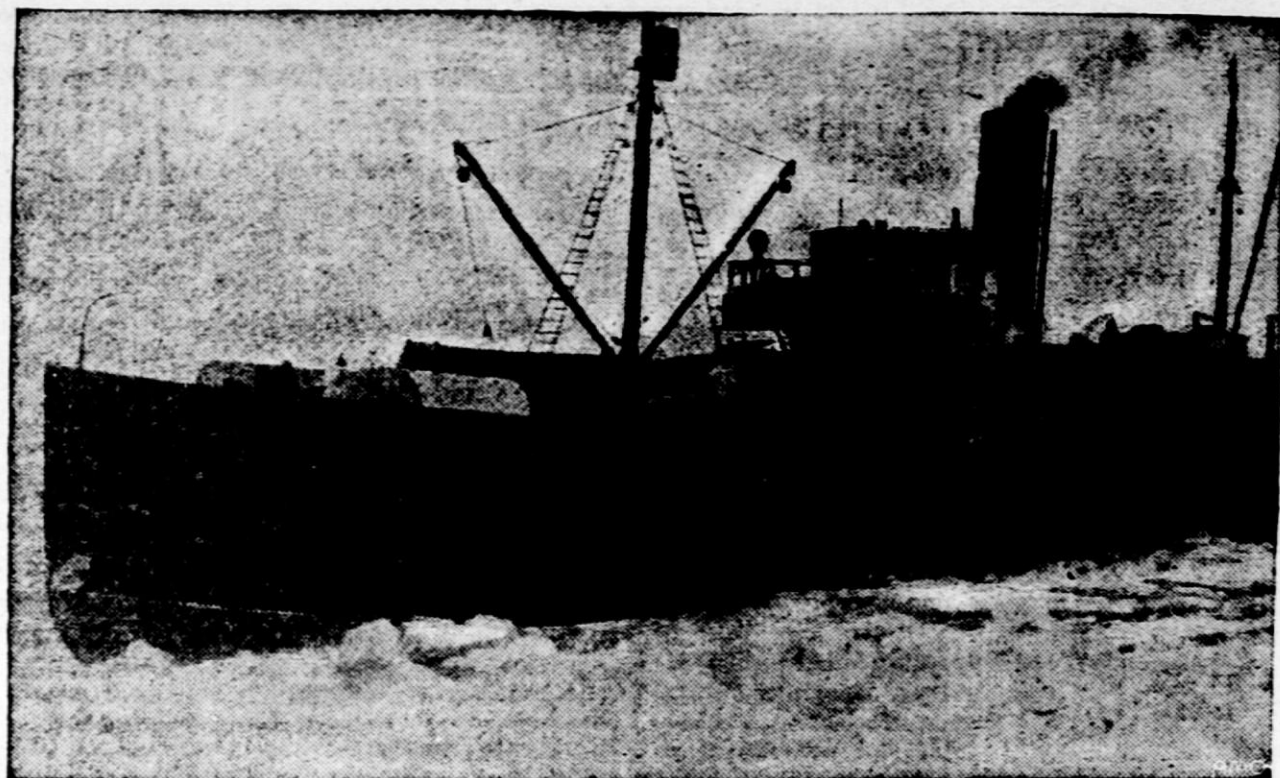
uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knašljeva ulica št. 5.

Uspehi ekspedicije na ledolomilcu 'Sedov'

Tako zvane Sannikove zemlje ni — V Arktidi postaja toplejša

od hitrosti Nansenove ladje »Fram«, kar je 27 posadnikov raziskovalcev. Hitrost je bila 10,5 vozlov, medtem ko je »Fram« imel 12,5 vozlov. Sedov je bil prvi ledolomec, ki je prešel iz Arktide v Atlantski ocean. To je bil prvi uspeh ekspedicije. Sedov je bil prvi ledolomec, ki je prešel iz Arktide v Atlantski ocean. To je bil prvi uspeh ekspedicije. Sedov je bil prvi ledolomec, ki je prešel iz Arktide v Atlantski ocean. To je bil prvi uspeh ekspedicije.

Pred dobrim letom se je vrnil sovjetski ledolomec Sedov s svoje vožnje po polarnih krajih, kamor se ni prodrla pred njim nobena ladja. Vožnja je trajala 27 mesecev in omogočila na krovu ledolomilca zbranim ruskim učenjakom nova opazovanja, s katerimi se je znatno razširilo znanje o polarnih krajih. Med vožnjo Sedova zbrano gradivo je bilo izročeno raznim znanstvenim zavodom in v prvi polovici tekočega leta bo proučeno. Že zdaj so pa znane nekatere zanimive podrobnosti o vožnji ledolomilca Sedova, ki se že zopet pripravlja na novo znanstveno ekspedicijo. Proučevanje gradiva, zbranega po učenjakih na ledolomilcu Sedovu, je v prvi vrsti pokazalo, da daleč gori na severu, koder je plul Sedov, ni nobene zemlje. Opazovanja posadke Sedova dopuščajo domnevo, da atitvi v bližini severnega tečaja ni zemlje. Dokaz za to trditve vidijo med drugim v tem, da so v vsem Severnem ledenem morju velike globine, segajoče do 5.000 m in še več. Vožnja Sedova je jasno pokazala, da ni nikjer tako zvane Sannikove zemlje. Gre za otok, ki so ga baje večkrat videli v 19. stoletju severno od Novosibirskih otokov. O tem otoku so pa v znanstvenih krogih že davno dvomili, sedaj se je pa dokazalo, da so bili ti dvo-

mi utemeljeni. Sedov je dvakrat plul skozi ozemlje, kjer naj bi bil dozdnevni otok, to-krat so preletela do krajnjega juga ruska letala, toda Sannikove zemlje nihče ni opazil. Merjenje globine morja in premikanje ledu pa tudi ne dopuščata v tem delu Severnega ledenega morja nobene celine.

Vožnja sama je bila velikega znanstvenega pomena. Opazovanja ruskih učenjakov so potrdila tudi Nansenovo domnevo na njegovi ekspediciji z ladjo »Fram« v teh krajih, da se ledene gore v Severnem ledenem morju stalno premikajo od obale vzhodne Sibirije in Aljaski po morju med Grönlandijo in Spitzbergi, torej v Grönlandskem morju. Dalje je bilo ugotovljeno, da gre premikanje ledu od smeri vetra 30 do 40 stopinj desno. Ker se pa ob enem odmakajo vetrovi v zmernih in visokih širinah od smeri izobor (črte na zemljevidu, ki kažejo kraje enakakega zračnega pritiska za 30 do 40 stopinj levo, sledi iz tega, da se premika led ob izoborah in sicer tako, da je središče povečanega zračnega pritiska vedno desno od črte premikanja ledu.

Opazovanja so dalje pokazala, da je bila hitrost plavlbe Sedova za polovico večja

Perkon, Jenez Gašperin, Rudi Marinič, Božidar Kemper, namestnik na Jože Zavašnik in prof. Lojze Merčun; nadzorni odbor: Bruno Borštnik in Jože Mesec. Pri slučajnosti je bil med drugim s- glasno sprejet sklen, da ostane članarina tudi za tekoče leto 12 din. Nato se je raz- vila obširna debata glede prenove lista

sokolskega doma in so bili storjeni po- trebni sklopi, ki jih bo novi odbor skusil v sedanjih tiskih tudi uresničiti. Ob za- ključku se je predsednik br. Jelencik za- hvalil vsem bratom za lepo udeležbo na ob- čnem zboru in pozval vse brate k vztrajnemu delu, nekar je bilo uspešno sokolsko zborovanje zaključeno.

Drobiž izpred sodišča

Ljubljana, 11. marca
ZARADI »KRANJSKEGA JANEZA«
S KOLOM PO GLAVI

Včasih smo Slovenci malo čudni, hkrati smo na nekaj lahko ponosni ali pa se ču- timo užaljene v svojem narodnem ponosu. Kakor nam to pač po razpoloženju prinese. Ni mar pogosto slišati n. pr. kakšne ka- lina, kako si potirka na svoje junaške prsi in reče: »O, mi kranjski Janezi! Fantje od fare smo!«

Vedno pa ni tako. Kdo ve od kod so k nam zanesli, da se včasih tudi čutimo prizadete? Če pa do tega pride, zdrega je najmanj, kar se more zgoditi, navadno pa še več. V mestu se elegantno oklofutamo, na deželi junaško primemo za nož ali kol. Kar pač znamo bolj spretno vhiteti.

Tako jo je nek naš južni brat gorko izkupil, ko se je ob Slovence obregnil. Služil je vojake na Lescah in pravkar menjava stražo za starejšim rezervistom Slovence in kdo ve kakšna osa ga je piliča, da je zarental nad njim nekako takole: »Ej, ti kranjski Janez, zaveži trdne- nejše tvoje opasale!« E-eh, brate, slabo jo je izkupil! Stari rezervist slučajno ni bil sam na pozornici, rodni bratje so ga ob- dajali, pa je beseda dala besedo... Be- seda sicer ni konj in tudi postati ne more, toda zaradi besede se je že marsikaj na tem božjem svetu lepega primerilo.

Na sodnijski smo zvedeli, da je zaradi slab- zapetega pasu »kranjskega Janeza« za- pel kol po trdi glavi kadrovskega redova Mehmeda Mišića in da je bil mladi mlinar Leopold Stanovec z Lesci tisti junak, ki ga je položil na Mehmedovo glavo. Položil ga je seveda tako, da je Mehmeda precej občutno poškodoval in mu izpustil dober liter krvi, sicer bi mladi Leopold ne moral pred ljubljanskega sodnika poenkrat okro- žnega sodišča g. Zorka. Nerodnost pa je bi- la tudi v tem, da so nerodnemu redovu izpustili tudi bajonet in puško in tako je solidarno čuteči Leopold prišel pod težo nerodne obtožbe v smislu § 92. vojaškega kazenskega zakonika.

Pred sodnikom mu je seveda šlo za noh- te, kajti Leopoldova preteklost kar se tiče kriminala je bila doslej še povsem nepopi- sana. Vse je priznal, a zagovarjal se je, da se je le branil, ker ga je redov ogrožal. Sodnik je razsodil tako, da Leopold sicer ni zakrivil kakšne zločina po vojaškem ka- zenem zakoniku, temveč da se je pregrešil le proti § 181. k. z. zaradi teške telesne poškodbe in ga je zato v gnuslu tega pa- ragrafa obsodil na 1 mesec zapor, zaradi dosežanega neoporečnosti pa mu je izvrši- te kazni odložil pogojno za dobo 2 let. Vsekakor se bo moral vneti mlinar Leopold vsaj za to dobo izogniti vsaki priliki, kjer bi se mogla vneti njegova vroča kri.

ZA 2 SULCA 15 DNI POSTA.

Doslej še nezakazani Ciril G. iz Sostre- ga je sredi januarja vhitel ribarski bič na Ljubljancel nekje pod Kašljem, pa ga je pri tem zalotil čuvaj ribolovnega zakup- nika inž. Cirila Dimnika. Ujel je dva sulca in se s tem pregrešil kot ribji tat zoper imovino v smislu § 322/I k. z. Vse je od- kriti priznal in po kratki proceduri mu je sodnik prisodil 15 dni zapor.

TOVARISA JE OKRADEL

Sodnik poenkrat je zelo zameril sam- skemu rudarju Leopoldu iz Dol pri Liti- ji, da je okradel svojega tovarisa prav tako brezposelnega zidarja Antona Roglja, s ka- terim sta se s svojimi revnini blagami po- dalra preko nemške meje iskat zaslužka. Obtožnica, ki jo je pred sodnikom g. Zor- cem zastopal državni tožilec g. Branko Go- star, ga je dožila, da si je prisvojil in nato pod ceno prodal od Roglja mu za- upano obleko in perilo nekako v vrednosti okrog 2000 din. V drugi točki obtožnice pa mu je bilo očitano, da se je nekaj časa pred svojo aretacijo iz delomirnosti tudi potepal okrog po vaseh in beračil.

Pred sodnikom se je med obtožbami in odškodovanjem začel nekam mučen razgo- vor, ki je bil pravzaprav pridiga odškodova- nega Roglja nevernemu tovarisu. Ko sta sredi zime v trdem snegu skrivaj koračila preko meje, sta jo v bližini zažutila nemško patrulja, pa sta jo v strahu pred zajetjem naglo popihala vsak v svojo smer. Opremljena sta bila vsak z enim kovčkom, Roglj je imel majhnega, pa v njem veliko obleke, Leopold pa velikega in takorekto praznega. Da bi se imovina v malem ne tlačila, sta še preden sta stopila na pot, preložila Rog-

ljevo obleko iz malega kovčka v velikega. In tako jo je iz strahu pred nemškimi va- ruhi meje Leopold odkuril tudi z Rogljevo obleko. Oba so kmalu zajeli in ju pognali nazaj v domovino. Toda Leopold je izginil in z njim obleka, naknadno pa so ugotovili, da je vse skupaj prodal in denar zapravil. O, hude očitke je stresal prizadeti Roglj na Leopoldovo glavo. Saj, fant je trdo de- lal in ves zaslužek vtičal v dostojna ob- lačila, da bi na tujem z njimi napravil dober vtis že na prvi pogled. Zdaj ga je pa ta nepridiprav, ki mu je vse zaupal, spravil ob vse! In izkazalo se je, da tudi njegov rodni oče ne misli prida o njem. Tudi on ga ima za postopaca in lenuha, pa se doma nista razumela. A na vse oči- ke je Leopold le medlo odgovarjal, sili je k besedi le tam, kjer bi bil mogel kaj razbremenilnega povedati zase. Tožbe to- variša Roglja pa, kakor je bilo videti, mu nikakor niso šle do srca. Kajti ko ga je sodnik obsodil na 2 meseca zapor in mu naložil tudi plačilo odškodnine za škodo, ki jo je Roglj napravil, je mirno odšel k svojemu novemu prijatelju iz zaporov, ki je tudi čakal na obsodbo, se z njim pomenljivo spogledal in skomignil z ram- eni.

Delo trboveljskega Rdečega križa

Trbovlje, 10. marca

Društvo RK v Trbovljah je že v 17. letu svoje obstoja. Njegovo delo je bilo v našem industrijskem središču izrazito ka- ritarativno. V današnjih časih je ta samari- tanska organizacija pač ena najvažnejših in nihče ji ne bi smel odkloniti podpore in sodelovanja. Industrijski okoliš bi bil v danem primeru še prav posebno nave- zan na pomoč RK. Zadnja letna skupščina je žalibog pokazala, da je kljub izrednim prilikam, ki terjajo od nas polno zaščito pripravljenosti, med prebivalstvom bore malo zanimanja za Rdeči križ. Občni zbor je bil, kakor vsa zadnja leta zelo slabo obiskana. Predsednik g. Omerzu je v krat- kem nagovoru orisal delo društva v pre- teklem letu in počastil spomin preminule- ga člana nadzornega odbora g. J. Hauca in bolničarja Zibreta. Navzven je se nanil s poslanico glavnega odbora in navodil, kako naj se v bodoče vrši društveno delo.

Trboveljski RK šteje danes 3 stalne, 44 rednih, 137 pomožnih članov in 428 pod- mladkarjev. Diplomiranih je bilo 219 sa- marijanov (k) in 62 bolničarjev (k). Ob pri- liki poplave je društvo podnelo težko pri- zadetim poplavlencem deset podbor po 500 in 100 din. Društvo je poslalo 10 so- larjev na letovanje v Bakar in podnelo počitničarjem meščanske šole večji znesek. V odboru za obrambo Trbovelj pred na- padji iz zraka je sodelovalo 40 samari- janov (k) in bolničarjev (k). Najrevnejši ob- čani so prejeli podpore v obliki nakazov na živila po 50 din. Iz tehničnih razlogov je izostalo uniformiranje samarijanov. Društveni proračun izkazuje prebitke. De- narna sredstva pa so za tako veliko obiti- no in naloge, katerim bi moral RK biti tu kos, mnogo preskromna. Tu bi bilo po- trebno zainteresirati z vsem poudarkom tukajšnje čimtelje, da delo RK podprejo moralno in gnotno. Za slične organizacije po drugih državah se baš v industrijskih krajih žrtvuje mnogo več kakor pri nas.

V novi upravi so predsednik g. Omerzu Karel, podpredsednik g. dr. Baumgarten Hugo, društveni zdravnik g. dr. Krasnik Virgil, tajnik g. Turk Jože, blaginjača g. dr. Poznik Dagmar, predsednica damске- ga odbora ga. Oblak Draga. Odposlanca za sresko skupščino Omerzu, kot namest- nik dr. Krasnik.

Novi delovni načrt predvideva ferjalno kolonijo, bolničarski tečaj, društvene hu- mane prireditve, sodelovanje samarijanov pri obrambnih vajah pred napadi iz zraka in nabava tehnične opreme, v znesku 2000 din. Zdal ima društvo le eno nosilko z vsem priborom. Koliko več jih bo pač po- trebnih recimo le v primeru zračnih na- padov?

Društvo bo naprosilo občino, da mu pre- skrbi lokal, kjer bo lahko hranilo opremo in arhiv. Predsednik je zaključil zbor s pozivom, da bi tudi novi odbor podvil društveno delo! Poziv je danes še posebno uместen in je nujno potrebno, da pri ak- ciji RK v Trbovljah sodeluje vse prebi- valstvo!

Najdaljše ravne proge

Med najdaljše proge, ki so bile zgraj- ne brez cvinkov, spada del železnice med Portom Pirie v južni Avstraliji in Kalbar- lio v zapadni Avstraliji. Na tej železniški progi je 528 km dolg odsek čisto raven. To je približna razdalja med Berlinom in Erfurtom. Proga pa ni absolutno ravna, ker kaže teren, po katerem je speljana, nekaj višinskih razlik. Zares čisto raven je pa 330 km dolgi del argentinske žele- zniške proge med Juninom in Mackeno v pokrajini Cordobi. V Združenih državah imajo 113 km dolga ravno progo med To- ledom in Butlerjem v državi Ohio.

V Evropi je najdaljša ravna železniška proga ona med Leningradom in Moskvo. Proga je dolga 650 km in vodi skrajaj po- vosod po ravnini. Samo 30 km te proge iz- kazuje vzpon 1:1660. Te ravne proge je bi- lo mogoče graditi v redko naseljenih kra- jih, kjer je šlo za najkrajšo zvezo med dvema oddaljenima mestoma. V Evropi, polni mest in zelo hriboviti, je bilo treba graditi železniške proge z velikimi cvinki.

Milijoni ljudi brez strehe

Veliki ameriški dnevnik »Minneapolis Star Journal« je začel te dni objavljati se- rijo člankov svojega ravnatelja Johna Cow- lesa, ki je spremljal Wendella Wilkieja na njegovem potovanju po Angliji, zdaj pa opisuje svoje vtise. V prvem članku, ki je bil objavljen tudi v »New York Time- su«, piše:

Milijoni ljudi so ostali brez strehe, sa- mo v Londonu preživlja 800.000 mož, žen in otrok noči v zaslinih bivališih, sotih in predorih podzemne železnice, v kletih, na golih tleh ali pa v starih železniških va- gonih. Mesto, ki je bilo nekoč največje na svetu, se ruši okraj za okrajem, hiša za hišo. Kljubovati ne morejo niti stene sta- ro že več sto let, niti moderne konstrukci- je iz betona, železobetona in jekla. Kadar se sovražni letalski napad osredotoči na eno mesto, kakor je bilo Coventry, kjer je

Uspehi nemških učenjakov

Ravnatelj zavoda za fizikalno kemijo iz elektrokemije pri Društvu cesarja Vilje- ma prof. dr. Thiesen je poročal cni dan o uspehih prizadevanja nemških učenja- kov, ki proučujejo kovine in nove snovi v proizvodstvu. Po američah štiriletko je bila posvečena posebna pozornost proučevanju proizvodnje kovin, potem zboljša- nja produkcijskih naprav, na drugi strani pa tudi proučevanje lahkih kovin in zli- tin, ki jih uporabljajo pri naglo napredu- joči motorizaciji vedno več. Tako je bil prvotno aluminij, ko je bila njegova pro- izvodnja šele v razvoju, zek nevažna snov in šele ko so bile znanstveno in po- skusno ugotovljene vse njegove lastnosti, je postal z novimi zlitinami dragocena snov. Podobno je bilo tudi z magnezijem, ki ga ima Nemčija posebno mnogo in iz katerega so izdelovali zelo važne zlitine.

Tudi obrabi kovin posveča veliko pozor- nost in to važno vprašanje se stalno prou- čuje. Lahko rečemo, da je o notranji iz- gradnji kovin znano več kakor o zakonih njihove obrabe. Da se je pa tudi na tem polju storilo zelo mnogo, nam pričajo lah- ke zlitine, katerim ne morejo do živega razne kisline, morska voda itd. Za mo- derno tehniko in gospodarstvo so pa po- leg kovin zelo važne tudi snovi, ki nastajajo iz spojin ogljika. Te spojine uporab- ljajo zlasti v ameriški industriji.

O važnosti znanstvenega proučevanja produkcijskih surovin pričajo tudi uspehi, doseženi pri proizvodnji in uporabi umet- ne gume »buna«. V naravi nastaja guma kot zaščitno sredstvo proti ranam na dre- vu. Seveda pa naravna guma nima mnogih lastnosti, ki jih mora imeti recimo pne- matika. Učenjak, ki pozna potrebne last- nosti produkcijske gnote, lahko skoraj doslovno sestavi snov, ki tem zahtevam najbolj odgovarja. Zato je važno samo ta-

ko znanstveno delo, ki istočasno ne samo analizira, temveč tudi ustvarja, in s tem duhom je prepojeno vse nemško znanstve- no delo.

Sokolski dom na Viču

Vič, 10. marca
Društvo za zgradbo in vzdrževanje So- kolskega doma na Viču je imelo včeraj v posvetovalnici doma svoj XXI. redni ob- čni zbor, ki ga je vodil predsednik br. Viktor Jelencik. Po uvodnih formalnostih je brat predsednik pozdravil navzoče brate, nakar so poročali društveni čimtel- ji. Tajnik br. Jenez Horvat je v daljšem poročilu omenil delo društva, ki se je tudi v minulem letu trudilo, da bi izvršilo naj- nujnejše adaptacije sokolskega doma, zd- priklke niso dopuščale večjih investicij. V oktobru je društvo omestilo gostilniško obrt in preuredilo prostore v posveto- namene. Tako je nastala iz velike gosti- niške sobe lutkovna dvorana, kjer ne- ugnani Jurček ob nedeljavno popoldne za- bava sokolsko mladino. Društvo je imelo med letom 9 sej in 1 sejo skupno z upravo sokolskega društva. Ob zaključku tajni- škega poročila se je brat tajnik zahvalil tudi častnemu predsedniku br. Avgustu Praprotniču za naklonenost, ki jo izka- zuje društvu in naj bi bil tudi v bodoče naš podpornik. Poročilo brata tajnika je bilo soglasno odobreno. Blaginjak br. Ka- rel Podlogar je poročal o denarnem po- slovanju društva in poudaril, da znaa premoženje društva nad 600.000 dinarjev, nakar je predlagal v imenu nadzornega odbora br. Jože Mesec razrešnico br. bla- ginjniku in pohvalil vzorno poslovanje. Zborovalci so soglasno izglasovali razreš- nico br. blaginjniku in upravi. Ko je bil nato soglasno sprejet proračun za l. 1941, ki izkazuje ca. 50.000 din dohodkov in iz- datkov, so sledile volitve novega odbora za poslovno leto 1941. Soglasno je bila iz- voljena nastopna ukruva: predsednik Vik- tor Jelencik, podpredsednik Franc Luk- man st., tajnik Jenez Horvat blaginjak Franc Lukman ml., gospodar Karel Poč- logar, odborniki: Metod Paternost, Rudi Pišlar, Ivo Hartman, Mirko Knez, Karel

Pierre Mael:

Blodna ljubezen

Roman

Tako se ne moremo čuditi, da je bila temeljna poteza njenega značaja pretiran ponos, iz katerega se je sčasoma razvila še neomejena sebičnost. Sre- dišče vsega njenega neutonešenega hrepenenja je bila le ona sama. Nikoli ni bila sita hvale in laskanja. Sanjala je o tem, kako bi vsakogar očarala z lju- beznjo, ne da bi pomislila, kakšen bi mogel biti konec tega.

Pri tem je pa vendarle ostala krepostna v prav- nem pomenu besede. Kadarkoli jo je potegnilo za seboj samoljubje, da je šla do skrajne meje, je vedno mislila na svojo čast in držala je na uzi svojega čustva, da ni šla predaleč in da ni mogel nihče trditi o nji, da jo je zapeljal.

V letih, ko se v mladem dekletu zdrami ženska, se je pri njenem ognjevitem temperamentu zdrnilo v nji častihlepje. Razkazovala je svojo lepoto, da bi se ji vsi klanjali. Mirno je sprejemala izzivajoče poglede, s katerimi postajajo mlada dekleta nevar- nejša od najbolj izurjene virtuozijske svetske koket- nosti.

Ni bilo še dolgo tega, ko je bila s svojo sestrično Hermino v penzionatu samostana Sacre Coeur in že doživela romanček. Bil je sicer zelo nedolžen,

3 vendar pa globoko občuten roman, ki je bil zadel z vso silo tragične ljubezni njeno nezkušeno srce. Hermina je imela po materi za strica lepega, slo- skega mladeniča, ki je bil kakor ona sirota. Odločil se je bil za uradniško kariero kot sin in vnuk kon- zulov, ki so polagali veliko važnost na to, da so bili zastopniki Francije v tujih državah.

Rene de Mejan, doktor prava, je bil star komaj dvaindvajset let, ko je obiskal v samostanu svojo sestrično Hermino, da bi z njo malo pokramljal. Hermini je bilo takrat štirinajst let.

Rene je spadal med tiste mladeniče, ki se človeku na prvi pogled prikupijo in si pridobije njegove sim- patije. Imel je nežne poteze in svetle svilene lase. Njegove sanjave, melanholične oči so izdajale občutljivo dušo, vneto za ideale in zvesto v svoji na- klonjenosti.

Jeanne, eno leto starejša od Hermine, je imela tako priliko seznaniti se z mladim uradnikom.

Ni bila sicer njegova sorodnica, toda po svojem prijateljstvu s Hermino je bila vendarle z njim v nekakšnem rodbinskem odnosu.

Seznanila sta se, ko sta gospod in gospa La Fou- geraye obiskala v penzionatu svojo hčerko, obenem pa svojo mlado nečakinjo. Z medsebojnimi stiki in kramljanjem se je razvilo prijateljsko razmerje. Rene je posejal dražestno sestrično Her- mine mladim Reneem de Mejanom in rodbino La Fou- mine, obenem je pa imel priliko ves čas sestajati se tudi z lepo Jeanne.

Pri svojem vročem temperamentu je bila Jeanne

takoj vsa navdušena za mladega Renea. In ker se ni znala pri svoji mladostni živahnosti pretvarjati, ni prikrivala te študentovske ljubezni pred svojo »malo Hermino« — kakor je klicala dražestno, plaho dekle.

Hermina je v svojih otroških letih brez najmanj- šega sumničenja sprejela tajno svoje sestrične. Nje- na lastna duša je bila še zavita v meglo, ona še ni znala v nji čitati in razpletati mešanice svojih ču- stev. Jeannino naklonjenost do Renea je smatrala za nekaj samo ob sebi razumljivega. In ker je sirota ljubila Renea kot sestra, pri tem pa gojila prijateljs- ka čustva do Jeanne, je smatrala za svojo dolžnost medsebojno zbližati ju. Postala je posredovalka med njima. Pri tem je pa opazila, da je bil Rene do Jeanne tem hladnejši, čim bolj je njegova sestrična podpirala Jeannino naklonjenost do njega.

Revevi stiki — mladima dekletoma se niso ome- jili samo na govo ilnico v penzionatu. Čez leto dni je izsto »a Jeanne iz samostana in da bi ne ostala Hermina sama v njem, jo je vzela rodbina La Fou- geraye k sebi.

Rodbina »a Fougereaye je stanovala bodisi v svo- jem krasnem gradiču v Hennebontu ali pa v hotelu v Lorientu. Rene de Mejan je imel zdaj pogosto priliko zahajati k tej rodbini in pridobiti si Jeannino ljubezen.

To se mu je tudi kmalu in v polni meri posrečilo, kajti mlado, šestnajstletno dekle še ne pozna živ- ljenja in ne zna kljubovati prvemu silnemu izbruhu svojega srca. In njegov uspeh je bil popoln, kajti mlado dekle nikakor ni prikrivalo, da vroče ljubi

tega mladeniča. Navadno mlada dekleta svojo prvo ljubezen prikrivajo.

Kdor je pa opazoval Reneovo vedenje, je lahko takoj spoznal, da ne deli Jeanninih ljubezenskih čustev in da ga prav nič ne mika kovati dobiček iz njene ljubezni.

In vendar bi bil to zanj velik uspeh. Njegovo pre- moženje je bilo skromno. Dohodkov ni imel niti deset tisoč frankov. Nasprotno je bila pa Jeanne »briljantna partija«, kakor so zatrjevali ljudje. Ne glede na njeno telesno in duševno milino bi prinesla svojemu bodočemu ženinu za doto tristo tisoč fran- kov. Razen tega je bila edina hči in dedinja tako očetovega kakor materinega premoženja, ki se je lahko cenilo na tri milijone.

Za drugega možkega, ki bi bil v podobnem polo- žaju kakor Rene, bi bili ti izgledi na bogastvo ve- lika privlačnost in gotovo bi bil rad segel po ponu- deni sreči.

Rene pa ni spadal med moderne žene. On se je hotel iz ljubezni poročiti z dekletom, ki bi mu ob- ljubilo večno zvestobo. Vprašal je svoje srce in spoznal, da ga je njena lepota očarala, da je pa ne ljubi.

O zares, bila je lepa, lepa in zelo očarljiva, toda prav tega se je Rene bal. Pravega vzroka menda ni imel, da bi se je izogibal. Ne bil bi odklonil dekleta, »ker je bilo prelepo«, toda njegov ideal je bil dru- gaceen. Sanjal je o preprostejšem, nežnejšem, manj vročernem bitju, ki bi ga v opojnosti prvega ob- jema za vedno priklenilo nase.